28/2022. szám

JEGYZŐKÖNYV

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

2022. november 14-én 17:35 órai kezdettel

tartott üléséről

A Képviselő-testület ülésének helyszíne: Városháza nagyterme
(8420 Zirc, Március 15. tér 1.)

Jelen vannak:

- a Képviselő-testület tagjai közül:	Ottó Péter	polgármester
	Hellebrandt Ferenc	alpolgármester
	Hédl Evelin	képviselő
	Horváth Attila	képviselő
	Lingl Zoltán	képviselő
	Nagy Tamás Imre	képviselő
	Varga Zita	képviselő
	Virth Csaba	képviselő
- távolmaradását előre jelezte:	Detre Balázs	képviselő
- meghívottak:	Viziné dr. Horváth Judit	jegyző
	Bereczkiné Papp Krisztina	aljegyző
	Kaszás Béla	Városüzemeltetési Osztály vezetője
	Vachtler Erik	főépítész
	Csillag Zsuzsa	adóügyi ügyintéző
	Mészáros Judit	adóügyi ügyintéző
	Vida Beáta	Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház megbízott vezetője

Ottó Péter polgármester köszönti az ülés valamennyi résztvevőjét, és megállapítja, hogy a Képviselő-testület 9 tagja közül jelen van 8 fő – a Képviselő-testület határozatképes -, majd megnyitja az ülést.

Ottó Péter polgármester javasolja az Egyéb ügyek keretében a *„Zirc Városi Önkormányzatra és intézményeire vonatkozó, az energiaválsággal összefüggő intézkedési terv, a „Zirci Közös Önkormányzati Hivatal 2022. évi költségvetésének módosítása" valamint „Az Önkormányzat 2022. évi költségvetéséről szóló 4/2022. (III.2.) önkormányzati rendelet módosítása"* című napirendi pontokat megtárgyalni.

A polgármester indítványára a Képviselő–testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
333/2022.(XI.14.) határozata

az egyéb ügyek tárgyalása tárgyában

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a *„Zirc Városi Önkormányzatra és intézményeire vonatkozó, az energiaválsággal összefüggő intézkedési terv, a „Zirci Közös Önkormányzati Hivatal 2022. évi költségvetésének módosítása" valamint „Az Önkormányzat 2022. évi költségvetéséről szóló 4/2022. (III.2.) önkormányzati rendelet módosítása"* című napirendi pontokat az Egyéb ügyek keretében tárgyalja, tekintettel azok sürgősségére.

Felelős: Ottó Péter polgármester
Határidő: azonnal

Ottó Péter polgármester a módosított képviselő-testületi meghívót bocsátja szavazásra.

A polgármester indítványára a Képviselő–testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
334/2022.(XI.14.) határozata

az ülés napirendjéről

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő–testülete az ülés napirendjét az alábbiak szerint elfogadja:

I. Személyi ügyek

1./ A Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház igazgatói álláspályázatával kapcsolatos döntések meghozatala (**zárt ülés keretében**)
Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

II. Önkormányzati rendeletek alkotása

2./ A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 12/2015.(III.13.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata
Előadó: Bereczkiné Papp Krisztina aljegyző

3./ A helyi adókról szóló 30/2010. (XII. 21.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata, valamint tájékoztató a helyi adók beszedésének, behajtásának tapasztalatairól, a behajtás gyakorlati eljárásáról és a hátralékok alakulásáról
Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

4./ A temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 27/2013.(XII.18.) önkormányzati rendeletben meghatározott díjmértékek felülvizsgálata
Előadó: Ottó Péter polgármester

5./ A Zirc Városi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 14/2013. (V.28.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata
Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

6./ A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtésére, elszállítására és elhelyezésére irányuló közszolgáltatás 2023. évi szolgáltatási díjai
Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

III. Határozati javaslatot tartalmazó, döntést igénylő ügyek

7./ Zirc Város Településképi Arculati Kézikönyvének módosítása
Előadó: Ottó Péter polgármester

8./ A Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezetével kötendő ellátási szerződés jóváhagyása
Előadó: Ottó Péter polgármester

9./ Tájékoztató az átruházott hatáskörben hozott polgármesteri döntésekről
Előadó: Ottó Péter polgármester

10./ Tájékoztató az átruházott hatáskörben hozott jegyzői döntésekről
Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

11./ Jelentés a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról
Előadó: Ottó Péter polgármester

12./ Egyéb ügyek

a) Zirc Városi Önkormányzatra és intézményeire vonatkozó, az energiaválsággal összefüggő intézkedési terv
Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

b) Zirci Közös Önkormányzati Hivatal 2022. évi költségvetésének módosítása
Előadó: Ottó Péter polgármester

c) Az Önkormányzat 2022. évi költségvetéséről szóló 4/2022. (III.2.) önkormányzati rendelet módosítása
Előadó: Ottó Péter polgármester

A napirend elfogadását követően 17:50 órai kezdettel a Képviselő-testület a zárt ülési napirendi pontok tárgyalásával folytatta munkáját.

Zárt ülést követően a Képviselő-testület 18:05 perckor nyílt ülési napirendi pontok tárgyalásával folytatta munkáját.

Ottó Péter polgármester: köszöni a pályázóknak a magas színvonalú szakmai anyagot, amit elkészítettek és az Emberi Kapcsolatok Bizottság ülésén, majd a Képviselő-testületi ülésen ismertettek. A Képviselő-testület Vida Beátának, az intézmény jelenlegi megbízott intézményvezetőjének szavazott bizalmat, és 5 év határozott időre, 2022. november 27-től 2027. november 26-ig bízta meg a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház igazgatói feladatainak ellátásával.

NAPIREND TÁRGYALÁSA

2./ A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 12/2015.(III.13.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata
Előadó: Bereczkiné Papp Krisztina aljegyző

Ottó Péter polgármester: ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal, egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja, és 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendelet-tervezet elfogadását.
Az Emberi Kapcsolatok Bizottság 4 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendelet-tervezet elfogadását.

Bereczkiné Papp Krisztina aljegyző: a bizottsági üléseken tárgyalt anyaghoz képest a Képviselő-testület tagjainak az ülést megelőzően kiosztásra került egy módosított rendelet-tervezet, mivel az az eredetihez képest módosításra került. A rendelet -tervezet

20/A. § (3) bekezdése kiegészítésre került az alábbiak szerint: *(3) A felújítás és korszerűsítési munkálatok elvégzésére – amennyiben a munkálatok költségeit a bérlő viseli - az Önkormányzat és bérlő írásban megállapodást köt.*
A (6) bekezdés kiegészült azzal, hogy *„A beszámítás időtartama nem haladhatja meg a 36 hónapot."* A korábbi (7) bekezdés *„A bérleti díj mértékét nem érinti a bérlő által végzett munkák eredményeként bekövetkezett komfortfokozat-változás, de a bérlő sem követelheti az Önkormányzattól a hasznos beruházásainak megtérítését a bérleti jogviszony megszűnésekor"* kikerült a rendelet-tervezetből, mivel más megfogalmazásban, de benne volt a korábbi bekezdésekben.
Bekerült az alábbi (7) bekezdés: „Határozott idejű bérleti szerződés esetében akkor köthető bérbeszámítási megállapodás, ha – a mindenkori lakbér 50 %-os mértékéig való beszámítás mellett – a bekerülési összeg a szerződés fennállása alatt beszámítható."

Ottó Péter polgármester: a rendeletnek van olyan része, mely a bérlőket is érinteni fogja, mégpedig a bérleti díjak emelkedése vonatkozásában. A bérleti díj összege 4 éve nem került emelésre, most átlagban 20 %-os bérleti díj emelés valósul meg 2023. január 1. napjától.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Ottó Péter polgármester Aljegyző Asszony által ismertetett kiegészítéssel bocsátja szavazásra a rendelet-tervezetet.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag rendeletet alkot:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
23/2022.(XI.22.) önkormányzati rendelete

a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 12/2015.(III.13.) önkormányzati rendelet módosításáról

3./ A helyi adókról szóló 30/2010. (XII. 21.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata, valamint tájékoztató a helyi adók beszedésének, behajtásának tapasztalatairól, a behajtás gyakorlati eljárásáról és a hátralékok alakulásáról
Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

Ottó Péter polgármester: ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal, egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja. A bizottság 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendelet-tervezet elfogadását. Az Emberi Kapcsolatok Bizottság 4 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendeletet-tervezet elfogadását.

Kérdés:

Hellebrandt Ferenc alpolgármester az előterjesztés 3. mellékletében található III. fejezettel - Hátralékok alakulása adónemenkénti bontásban - kapcsolatban kérdezi: ez úgy értendő, hogy egyes adónemeknél szereplő hátralékos összegeket össze kell adni, és az adja ki a teljes adózási rendszerrel kapcsolatos hátralékot?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző válasza: igen, ez a 2022. október 11-i állapot.

Hellebrandt Ferenc alpolgármester kérdezi: itt mind az ötféle adónem összegét kell figyelembe venni?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző válasza: igen.

Hellebrandt Ferenc alpolgármester: a mostani adóhátralék – építményadó, telekadó, magánszemélyek kommunális adója, idegenforgalmi adó helyi iparűzési adó – meghaladja az 50 millió forintot?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző válasza: igen.

Hozzászólás:

Hellebrandt Ferenc polgármester: nem tudja, ez az arány a teljes adóösszeghez képest – 350 millió forinthoz – viszonyítva önkormányzati szinten gyakori vagy nem, de maga az összeg összegszerűségében elég súlyos. Tudja, hogy ez nem elveszik, hanem egy folyamatos eljárásrend alapján hozzáadódik, és a hátralék növekszik-csökken, és ez látható a tájékoztatóból, de mégis elég soknak tartja, különös tekintettel arra, hogy a jövő évi költségvetésükben azzal lehet számolni ténylegesen, ami befolyik. A hátralék egy bizonytalan összeg, ezért javasolja, hogy a következő Képviselő-testületi ülésen kapjanak egy részletesebb tájékoztatást arról, hogyan történik a hátralékok behajtása. Gondol itt arra, ha lejár egy kivetett adó határideje, azt mikor veszik észre, és mikortól kezdik intézni. Kérdezi Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintézőtől: ez folyamatos vagy pedig időszakos – féléves, éves felszólítást jelent?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző: a tájékoztatóban leírták, hogy évente megy fizetési felszólítás szeptember, október hónapban, amikor a második befizetési határidő lejár. Utána minden évben szintén kerül kiküldésre fizetési felszólítás. Ez 2020. évben is megtörtént, bár akkor nem lehetett végrehajtani, de fizetési felszólítást akkor is küldtek ki. Idén az 5.000 forint összhátralékot meghaladókra küldtek ki felszólítást. Ezeket figyelik, és a nagyon-nagyon elharapódzott adózóknál, akiknél az 50.000 forintot meghaladja a hátralék összege, azoknál akár jelzálogjog bejegyzést, munkabér letiltást, inkasszót foganatosítanak.

Hellebrandt Ferenc alpolgármester: a tájékoztatóban van egy táblázat, amiben a fizetési felszólítások darabszáma van. A tavalyihoz képest feleannyi felszólítás ment ki, ugyanakkor a hatására befolyt hátralék kétszerese a tavalyinak. Mi a magyarázata ennek?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző: ez számukra is meglepő, hiszen ugyanazt a fizetési felszólítást küldték ki, azonban idén valami oknál fogva, ennek nagyobb hatása volt. Olyan adózóknál értek el idén eredményt, akikkel évek óta nem tudtak mit kezdeni.

Hellebrandt Ferenc alpolgármester kérdezi Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintézőtől: ez az 57 millió forintos folyamatos hátralék végeredményben normálisnak tekinthető a 350 millióshoz képest?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző válasza: azt azért mindenképpen szeretné hozzátenni, hogy az 57 millió forintos hátraléknál van, ami végrehajtási eljárás alatt lévő, ez közel 30

millió forintot tesz ki. Ez jelzáloggal fedezett, biztosított hátralék, amely vagy behajtódik, és sikerül eredményt elérniük, vagy jön egy végzés a bíróságtól, hogy a cég nem rendelkezik felosztható vagyonnal, és ezáltal behajthatatlanná válik a tartozás. Ez esetben azt még 5 évig nyilván kell tartaniuk. Azonban eredményt ebben az esetben nem tudnak elérni.

Hellebrandt Ferenc alpolgármester kérdezi: nincs olyan információ, hogy ebből a hátralékos összegből, mennyi a behajthatatlan?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző válasza: sajnos ilyen nincs. Ezek évekig tartó folyamatok - jelzálogjog bejegyzés, hitelezői igény, stb. - és van, hogy 3-5 évet is magába foglalhatnak, így előre megmondani sem lehet.

Hellebrant Ferenc alpolgármester: továbbra is azt javasolja, hogy legyen egy olyan tájékoztató, ami kizárólag a hátralékokkal, illetve a behajtásokkal összefüggésben lévő intézkedésekre vonatkozik. Ezáltal tisztán látnák, hogy ez egy természetes és normális állapot ilyen nagyságrendben, vagy esetleg ezt még hatékonyabbá lehetne tenni valamilyen intézkedéssel.

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző: a tájékoztatóba leírták a lépéseket, hogy miket tudnak tenni és ezen felül nem tudja, mivel tudnák még kiegészíteni.

Ottó Péter polgármester: alpolgármester úrhoz csatlakozva az lenne a kérése, hogy írják le a következő előterjesztésbe a végrehajtási eljárásnak folyamatát, pl. fizetési felszólítás utána átvezetés, jövedelem letiltás, pénzügyi intézménynél kezelt összegekre végzett végrehajtás, jelzálogjog bejegyzés, hitelezői igény benyújtása. Másik kérdése: minden adóhátralékos esetében megtörténik az első lépés, és ha az nem jár eredménnyel, akkor a soron következő?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző válasza: igen.

Ottó Péter polgármester: olyan tájékoztatót lenne jó látni, amiben látszik az, hogy darabszámra mit tesznek ki ezek a cselekmények, mivel általában összegben látják, milyen kintlévőség van, az hogy ehhez hány adózó csatlakozik, azt nem, illetőleg, hogy melyik esetben mi az, amit elindítottak. Még egy csatlakozó kérdése lenne: ha építményadóról beszélnek, akkor az önbevallás formájában működik. Azt lehet kontrollálni, hogy minden új építésű ingatlan adóhatály alá kerül és megközelítőleg azzal a m2 –el, mint amekkorát az ingatlan ténylegesen kitesz?

Mészáros Judit pénzügyi ügyintéző válasza: új ingatlanoknál minden alkalommal kapnak tájékoztatást a földhivataltól. Ha magától nem vallja be a tulajdonos, akkor felszólítják. Azt is folyamatosan nézik, ha pl. valaki eladott egy ingatlant, akkor megvan-e a vevő, aki oda bejelentkezett.

Hellebrandt Ferenc alpolgármester: ha jól értelmezi, akkor az adóhatóság mindent megtesz és semmilyen érdekeltségi szabályozással ez a hatékonyság nem növelhető?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző: maga a végrehajtási törvény, mind az Ávt, mind a bírósági végrehajtási törvény leírja, hogy mi az, amit megtehetnek, és mi az amit, nem. Ezek alapján a jogszabályok alapján teszik a dolgukat.

Bereczkiné Papp Krisztina aljegyző: annyival kiegészítené az elhangzottakat, hogy ez a hátralék, ha megnézik a 11. oldal lap alját, a táblázatban úgy szerepel, hogy végrehajtási eljárás alatt. Nem egészen ebbe a fogalomba kellett volna beletenni, hiszen egy adott adózónak van 28.543.356 forintos kintlévősége építményadóból, amely már 4-5 éve felszámolás alatt áll.

Ottó Péter polgármester: a táblázatban szereplő Elhunyt, megszűnt adózók esetében a kötelezettség az örökösökre átmegy?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző válasza: igen. Van olyan, hogy pont a hátraléknövekedés miatt bukik ki, hogy ott tulajdonosváltás volt, és ez esetben az elhunyt adózóról letörlődik, az új tulajdonosra pedig ki van vetve, illetve fel van szólítva, hogy vallja be a kötelezettségét.

Ottó Péter polgármester: az 57 millió forint hátralékra el lehet mondani, hogy x év alatt göngyölt hátralék?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző: az elévülési idő - amire jelzálogjog, hitelezői igény van benyújtva az nem évül el - négy év.

Ottó Péter polgármester: mi az, ami az elévülési idő következtében éves szinten be nem fizetett adóként elveszik az önkormányzat számára?

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző: ezt sajnos fejből nem tudja megmondani, de utánanéz.

Viziné dr. Horváth Judit jegyző: áprilisra tudna elképzelni egy olyan tájékoztatót, amiben a kolléganők be tudják mutatni, hol mi vezetett eredményre, és ebben már számokat is látnak.

Csillag Zsuzsa adóügyi ügyintéző: a most elindított eljárásokról tudnak addigra egy beszámolót készíteni.

Ottó Péter polgármester: akkor áprilisban szeretnének majd kérni egy ilyen kiegészítést.

Bereczkiné Papp Krisztina aljegyző: a NAV-nak is átadásra kerül a teljes adatbázis, és januárban, amikor a személyi jövedelemadó bevallások benyújtásra kerülnek, akkor a NAV a túlfizetésekből ki tudja fizetni az önkormányzat részére az adóhátralékot.

Ottó Péter polgármester: az előterjesztés szintén fontos része a rendelet módosításról szól. Úgy véli, mindenki számára fontos, hogy az adótételekben nem terveznek változást. Itt az idegenforgalmi adó tekintetében van egy olyan rendelkezés, ami helyébe más adatszolgáltatási kötelezettség került, úgyhogy ezzel módosul a rendeletük.

További kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
336/2022.(XI.14.) határozata

a helyi adók beszedésének, behajtásának tapasztalatairól, a behajtás gyakorlati eljárásáról és a hátralékok alakulásáról szóló tájékoztató tudomásul vétele tárgyában

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az előterjesztés 3. mellékletében foglaltaknak megfelelően „a helyi adók beszedésének, behajtásának tapasztalatairól, a behajtás gyakorlati eljárásáról és a hátralékok alakulásáról szóló tájékoztatót" tudomásul veszi.

Felelős: Viziné dr. Horváth Judit jegyző
Határidő: azonnal

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag rendeletet alkot:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
20/2022.(XI.22.) önkormányzati rendelete

a helyi adókról szóló 30/2010.(XII.21.) önkormányzati rendelet módosításáról

4./ A temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 27/2013.(XII.18.) önkormányzati rendeletben meghatározott díjmértékek felülvizsgálata
Előadó: Ottó Péter polgármester

Ottó Péter polgármester: ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal, egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja. A bizottság 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendelet-tervezet elfogadását. Az Emberi Kapcsolatok Bizottság 4 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendelet-tervezet elfogadását.

Hozzászólás:

Bereczkiné Papp Krisztina aljegyző: annyival szeretné kiegészíteni, hogy a rendelet-tervezet 2.§-ában tévesen 2022. január 1. hatályba lépési dátum szerepel, természetesen 2023. január 1. nappal lép hatályba a rendelet.

Ottó Péter polgármester: a melléklet számaiban van elsősorban változás, ami azt jelenti, hogy a sírhelymegváltás díjai, amelyek 2017. január 1-jével változtak utoljára, lenne egy 30 %-os emelés, a vállalkozásokat érintő, a temetőben elvégzett munkák, illetőleg temető igénybevételi díjak tekintetében pedig 20 %-os emelés. A halott hűtés díja 4.000 forintra emelkedne, és minden további nap esetében nem változna, maradna 2.000 forint.

További kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Ottó Péter polgármester: Bereczkiné Papp Krisztina aljegyző által ismertetett módosítással bocsátja szavazásra a rendelet-tervezetet.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag rendeletet alkot:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
22/2022.(XI.22.) önkormányzati rendelete

a temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 27/2013.(XII.18.) önkormányzati rendelet módosításáról

5./ A Zirc Városi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 14/2013. (V.28.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata
Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

Ottó Péter polgármester: ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal, egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja. A Bizottság 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendelet-tervezet elfogadását. Az Emberi Kapcsolatok Bizottság 4 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendeletet-tervezet elfogadását.
Ehhez kapcsolódóan kaptak a Képviselő-testületi ülés előtt kézhez egy kiegészített rendelet tervezetet, mely a Magyar Államkincstár észrevételének megfelelően kiegészített módosítás.

Viziné dr. Horváth Judit jegyző: a nemzetiségek jogairól szóló törvény megváltozott 2020 nyarán, és ennek az átvezetése szükséges, tehát nem együttműködési, hanem közigazgatási szerződés jön létre az Önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat között.

Hozzászólás:

Hellebrandt Ferenc alpolgármester: Láthatóan elég zsúfolt az ülésrend, és most nem a munkaterv szerinti ülésre gondol. Rengeteg olyan feladat van, ami miatt rendkívüli ülést kell tartani, és ha összecsúsznak a munkatervi, valamint a rendkívüli ülések napirendjei, akkor a bizottságok sem tudnak mindent tárgyalni. Ezért javasolna 1-2 olyan módosítást, amit szeretné, ha a Képviselő-testület meggondolna. Leírt néhány olyan módosító javaslatot, ami az ülésrenddel, tárgyalási renddel és bizottság és testület közötti időintervallumokkal függ össze. Ez sajnos előterjesztés szinten az idő rövidsége miatt nem készült el, azonban szeretné, ha a következő képviselő-testületi ülésre tűznék napirendre. Ez azért lenne lényeges, mivel így könnyebb lenne az előterjesztők, a Képviselő-testület, és a bizottságok dolga, valamint a képviselő-testületi ülések rendje is összehangoltabbá válna.

Ottó Péter polgármester: egyetért alpolgármester úrral. Most a képviselő-testületi ülés előtt is kaptak kézhez átgondolt, lehet elsősorban formai javításokat tartalmazó változásokat. Lehet látni, hogy szinte az utolsó pillanatokig dolgoznak a hivatal munkatársai, képviselő-testület tagjai, bizottsági tagok azon, hogy olyan döntéseket tudjanak meghozni, amik kiállják az idő próbáját, és lehetőség szerint minél kevesebbszer kelljen a következő testületi ülésre visszavinni azt a napirendet. Ennek

következtében nagyon fontos az, hogy a képviselő-testületi ülések időpontja közelebb tudjon kerülni a bizottságok üléseinek időpontjához. Egy olyan megoldási javaslatban tudnának gondolkodni, hogy a munkaterv szerinti ülések időpontja átkerülne hétfőről akár szerdára vagy csütörtökre, és az előtte lévő munkanapokon lehetne megtartani a bizottsági üléseket. Ennek okán lenne a mostani rendeletmódosítás mellett egy olyan kiegészítő határozati javaslat, amely azt szorgalmazná, hogy a decemberi munkaterv szerinti ülésre ennek figyelembe vételével készüljön el az SZMSZ újabb módosítási csomagja.

További kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag rendeletet alkot:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
18/2022.(XI.21.) önkormányzati rendelete

Zirc Városi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 14/2013. (V.28.) önkormányzati rendelet módosításáról

Ottó Péter polgármester: az alábbi kiegészítő határozati javaslatot bocsátja szavazásra:
„Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjét, hogy a 2022. december havi munkaterv szerinti ülésre készüljön előterjesztés a Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása vonatkozásában, amelynek célja a munkaterv szerinti ülés és a bizottsági ülések időpontjainak egymáshoz közelebb kerülése, egy intenzívebb időszakot igénybe vevő előkészítő munkának a megvalósítása érdekében.
Felelős: Viziné dr. Horváth Judit jegyző
Határidő: 2022. december 1."

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
337/2022.(XI.14.) határozata

a Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása tárgyában

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjét, hogy a 2022. december havi munkaterv szerinti ülésre készüljön előterjesztés a Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása vonatkozásában, amelynek célja a munkaterv szerinti ülés és a bizottsági ülések időpontjainak egymáshoz közelebb kerülése, egy intenzívebb időszakot igénybe vevő előkészítő munkának a megvalósítása érdekében.

Felelős: Viziné dr. Horváth Judit jegyző
Határidő: 2022. december 1.

6./ A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtésére, elszállítására és elhelyezésére irányuló közszolgáltatás 2023. évi szolgáltatási díjai
Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

Ottó Péter polgármester: ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést igen szavazattal, egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja, és 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendelet-tervezet elfogadását.
A szolgáltató - akivel az önkormányzatnak 2023. december 31-ig van közszolgáltatási szerződése - elkészítette ajánlatát, ami lakossági ügyfelek esetében 27,8 %-os, nem lakossági ügyfelek esetében 20 %-os emelést jelent.
Bizottsági ülésen felmerült, hol vannak még olyan ingatlanok, ahol igénybe kénytelenek venni ezt a szolgáltatást?

Kaszás Béla városüzemeltetés osztályvezető válasza: minimális van a városban, de emiatt a rendeletet meg kell alkotni és a szolgáltatást fenn kell tartani.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag rendeletet alkot:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
19/2022.(XI.21.) önkormányzati rendelete

a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtésére, elszállítására és elhelyezésére irányuló közszolgáltatásról szóló 14/2014.(VII.4.) önkormányzati rendelet módosításáról

7./ Zirc Város Településképi Arculati Kézikönyvének módosítása
Előadó: Ottó Péter polgármester

Ottó Péter polgármester: ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést igen szavazattal, egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja, és az előterjesztést 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a határozati javaslat elfogadását. Kéri Vachtler Erik főépítészt, hogy röviden foglalja össze a dokumentum lényegét, és hogy milyen módosítások vannak benne.

Vachtler Erik főépítész: még tavalyi évben határozta el a Képviselő-testület a Településképi Arculati Kézikönyv módosítását, aminek a fő oka az volt, hogy a külterületi területekre nem tartalmazott szabályozást sem a Településképi Arculati Kézikönyv, sem a településkép védelmi rendelet. Ennek orvoslására az első lépés a Településképi Arculati Kézikönyvben új, eltérő karakterű településrész fogalmának bevezetése volt, ami a külterület nagy részét, illetve a település területének nagy részét lefedő tájképvédelmi övezet létrehozása volt, ennek kapcsán pedig további beavatkozások voltak szükségesek a résztelepülések tekintetében, illetve az időközben felmerült észrevételek alapján volt szükség néhány javításra. Ennek az anyagnak az átdolgozása az eredeti tervezőtől került megrendelésre, az elkészített anyagot a kormányrendelet

előírásainak megfelelően véleményezésre bocsátották. Négy államigazgatási szervet kellett bevonni a véleményezésbe, akik közül ketten, a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság, valamint a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság nyilatkozott. Mindketten elfogadásra javasolták az anyagot, illetve kifogást nem fogalmaztak meg. A helyi partnerségi rendeletnek megfelelően lakossági fórum is meghirdetésre került. Itt azonban a részvétel hiánya miatt jegyzőkönyv felvételére sajnos nem volt szükség. Ennek kapcsán az anyag interneten közzétételre került, valamint a Városházában található hirdetőtáblán is kifüggesztésre került. A megadott határidőben lakossági észrevétel az anyaggal kapcsolatban nem érkezett, így a kormányrendeletnek megfelelően a beérkezett államigazgatási szervi nyilatkozatok ismertetésével elfogadásra terjeszti fel polgármester úr az anyagot.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
338/2022.(XI.14.) határozata

Zirc Város Településképi Arculati Kézikönyvének módosításáról

1./ Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a határozat 1. mellékletét képező Zirc Város Településképi Arculati Kézikönyvét.

2./ Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete utasítja a polgármestert, hogy az elfogadott kézikönyvet a vonatkozó kormányrendeletben meghatározott módon tegye közzé.

Felelős: 1./-2./ pontok esetében: Ottó Péter polgármester
Határidő: 1./ esetében: azonnal
2./ pont esetében: 15 napon belül

A határozat 1. melléklete a jegyzőkönyv végén csatolva.

8./ A Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezetével kötendő ellátási szerződés jóváhagyása
Előadó: Ottó Péter polgármester

Ottó Péter polgármester: évente visszatérő előterjesztésről van szó, melyben a Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezete az idei évi feltételeinek megfelelően vállalná következő évre is a feladat ellátását, és a szerződés megkötését.
Ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal, egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja, és 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a határozati javaslat elfogadását.
Az Emberi Kapcsolatok Bizottság 4 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a határozati javaslat elfogadását.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
339/2022.(XI.14.) határozata

a Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezetével kötendő Ellátási szerződés jóváhagyásáról

1./ Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezetével kötendő Ellátási Szerződést az előterjesztés 1. mellékletében foglaltak alapján jóváhagyja.

2./ Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert az ellátási szerződésben esetlegesen fellelhető technikai hiány pótlására és az Ellátási Szerződés aláírására.

Felelős: 1./-2./ pont esetében: Ottó Péter polgármester
Határidő: 1./-2./ pont esetében: azonnal

9./ Tájékoztató az átruházott hatáskörben hozott polgármesteri döntésekről
Előadó: Ottó Péter polgármester

Ottó Péter polgármester ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja, és 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a határozati javaslat elfogadását.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
340/2022.(XI.14.) határozata

az átruházott hatáskörben hozott polgármesteri döntésekről szóló tájékoztató tárgyában

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az átruházott hatáskörben – **2022. október 5. – 2022. november 3.** napja között - hozott polgármesteri döntésekről szóló tájékoztatót az előterjesztésben foglaltaknak megfelelően tudomásul veszi.

Felelős: Ottó Péter polgármester
Határidő: azonnal

10./ Tájékoztató az átruházott hatáskörben hozott jegyzői döntésekről
Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

Ottó Péter polgármester ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja, és 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a határozati javaslat elfogadását.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
341/2022.(XI.14.) határozata

az átruházott hatáskörben hozott jegyzői döntésekről szóló tájékoztató tárgyában

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az átruházott hatáskörben – 2022. október 1. és 2022. október 31. napja között - hozott jegyzői döntésekről szóló tájékoztatót az előterjesztésben foglaltaknak megfelelően tudomásul veszi.

Felelős: Viziné dr. Horváth Judit jegyző
Határidő: azonnal

11/ Jelentés a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról
Előadó: Ottó Péter polgármester

Ottó Péter polgármester ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja, és 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a határozati javaslat elfogadását. Az Emberi Kapcsolatok Bizottság 4 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a határozati javaslat elfogadását.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
342/2022.(XI.14.) határozata

a lejárt határidejű határozatok végrehajtása tárgyában

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló polgármesteri jelentést az előterjesztésben foglaltaknak megfelelően tudomásul veszi.

Felelős: Ottó Péter polgármester
Határidő: azonnal

12./ Egyéb ügyek

a) Zirc Városi Önkormányzatra és intézményeire vonatkozó, az energiaválsággal összefüggő intézkedési terv

Előadó: Viziné dr. Horváth Judit jegyző

Ottó Péter polgármester: ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal, egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja. A Bizottság 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a határozati javaslat elfogadását.

A Képviselő-testület 2022. október 24-i ülésen döntött az energiaválsággal összefüggő intézkedési terv tárgyában. Azonban a határozatban apró módosításra volt szükség a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház esetében. Ezúton szeretne gratulálni a múzeumnak a „Regulyversum-mindent Regulyról" című – Az Év Kiállítása 2022. díj elnyeréséhez. Annak érdekében, hogy ez a kiállítás legalább a díj elnyerését és kihirdetését követő időszakban még valameddig látogatható legyen, a határozatot módosítani szükséges annyiban, hogy a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház 2022. december 1. napjától tart zárva. Továbbá az érzékeny műtárgyak elhelyezése a leghatékonyabban a könyvtári szobában történő elhelyezéssel biztosítható, ezért a határozati javaslat 1.3.5. b/ pontja az alábbiakra módosulna: *„az érzékeny műtárgyi állományt koncentráltan kell elhelyezni a könyvtárhelyiségben, ahol a szükséges környezet költséghatékonyabban biztosítható (a hőmérséklet legfeljebb 15 Celsius fok, páratartalmi küszöbértékek: minimum 35% RH – maximum 55 % RH)."*

Az előterjesztés része egy rendelet-tervezet is. Megjelent egy jogszabály, amely lehetőséget ad a települési önkormányzatoknak arra, hogy rendeleti szinten határozzák meg a közvilágítás helyi működtetésének szabályait az adott veszélyhelyzet fennállásának időszakában. Véleménye szerint ez összhangban van azzal, amit a Képviselő-testület határozati formában elfogadott, azaz hogy a világítási teljesítmény legalább 30 %-os csökkentését el tudják érni. Ezt úgy valósítanák meg, hogy azok a lámpatestek kikapcsolásra kerülnek, melyek díszítő világításként működnek. Amelyek működésének pedig közlekedésbiztonság vagy közbiztonság szempontjából van jelentősége, ott minden második lámpa kerülne lekapcsolásra, kivéve azokat a kiemelt helyszíneket, mint pl. gyalogátkelőhelyek környéke, járdával nem rendelkező lakóutcák, illetőleg azok a területek, ahol lehet számítani gyalogosok úttesten történő megjelenésére. Ezeken a helyeken megtartanák a megvilágítás lehetőségét a jelenlegi műszaki feltételek mentén.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Ottó Péter polgármester az előterjesztésben szereplő rendelet-tervezetet bocsátja szavazásra.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag rendeletet alkot:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
17/2022.(XI.21.) önkormányzati rendelete

a közvilágítás helyi működéséről

Ottó Péter polgármester az előterjesztésben szereplő határozati javaslatot bocsátja szavazásra.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
343/2022.(XI.14.) határozata

a 313/2022. (X.24.) határozat módosítása tárgyában

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Zirc Városi Önkormányzatra és intézményeire vonatkozó energiaválsággal összefüggő intézkedési terv tárgyában hozott 313/2022. (X.24.) határozatának 1.3. pontját az alábbiak szerint módosítja:

1/ „1.3.1. a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház 2022. december 1. napjától zárva tart,"

2/ „1.3.5. b) az érzékeny műtárgyi állományt koncentráltan kell elhelyezni a könyvtárhelyiségben, ahol a szükséges környezet költséghatékonyabban biztosítható (a hőmérséklet legfeljebb 15 Celsius fok, páratartalmi küszöbértékek: minimum 35% RH – maximum 55 % RH)."

Felelős: Ottó Péter polgármester
Határidő: azonnal

b) Zirci Közös Önkormányzati Hivatal 2022. évi költségvetésének módosítása
Előadó: Ottó Péter polgármester

Ottó Péter polgármester: ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal, egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja. A Bizottság 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a határozati javaslat elfogadását. Az Emberi Kapcsolatok Bizottság 4 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a határozati javaslat elfogadását.
Az előterjesztés ismételt elkészítésének és tárgyalásának oka: a 2022. október 24-én elfogadott Hivatali költségvetés 1. mellékletében az alsó táblában nem megfelelő összeg szerepelt, melyet korrigálni szükséges. Egy apró, ugyanakkor a mellékletnek az alján bennmaradt táblafoszlány, ami most a módosítás során kikerült belőle.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag határozatot hoz:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
344/2022.(XI.14.) határozata

a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal 2022. évi költségvetéséről

1./ Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal 2022. évi költségvetését

268.448.737 forint működési költségvetési bevétellel,
265.160.499 forint működési költségvetési kiadással,
3.288.238 forint működési többlettel,
1.058.914 forint működési célú belső finanszírozási bevétellel
0 forint működési célú külső finanszírozási bevétellel és
0 forint működési célú külső finanszírozási kiadással,

0 forint felhalmozási költségvetési bevétellel,
4.347.152 forint felhalmozási költségvetési kiadással,
4.347.152 forint felhalmozási hiánnyal,
0 forint felhalmozási célú belső finanszírozási bevétellel
0 forint felhalmozási célú külső finanszírozási bevétellel és
0 forint felhalmozási célú külső finanszírozási kiadással

az 1. melléklet szerinti mérlegegyezőséggel 269.507.651 forint bevételi és kiadási főösszeggel állapítja meg oly módon, hogy a felhalmozási költségvetés hiányát a működési célú belső finanszírozási bevétel és a működési költségvetés többlete fedezi.

2./ A Képviselő-testület egyetért azzal, hogy a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal 2022. évi költségvetési létszámkerete 43 főben kerüljön megállapításra.

3./ A Képviselő-testület hatályon kívül helyezi a 324/2022.(X.24.) határozatának 1. mellékletét.

4./ A Képviselő-testület vállalja, hogy a határozat 1. mellékleteiben foglaltaknak megfelelően a soron következő költségvetési rendelet módosításakor 2022. október 1-jei hatállyal beépíti a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal 2022. évi költségvetés módosítását az Önkormányzat 2022. évi költségvetéséről szóló 4/2022. (III.2.) önkormányzati rendeletébe.

Felelős: 1./-4./ pontok esetében: Ottó Péter polgármester
Határidő: 1./ - 3./ pontok esetében: azonnal
4./ pont esetében: soron következő költségvetési rendelet módosítás

1. melléklet Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 344/2022.(XI.14.) határozatához

ZIRCI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
2022. ÉVI BEVÉTELI ÉS KIADÁSI ELŐIRÁNYZATAI

adatok forintban

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Sor-szám	Megnevezés	2022. évi eredeti előirányzat	2022. évi módosított előirányzat	2022. évi módosítás	2022. évi helyesen előirányzat	Megnevezés	2022. évi eredeti előirányzat	2022. évi módosított előirányzat	2022. évi módosítás	2022. évi helyesen előirányzat
1	**I. Működési célú bevételek**					**I. Működési költségvetés**				
2	1.) Intézményi működési bevételek	6 205 000	6 205 000	-1 000 000	5 205 000	1.) Személyi juttatások	192 150 458	192 150 458	8 420 936	200 571 394
3	2.) Fenntartói működési támogatások	251 601 625	251 601 625	0	251 601 625	2.) Munkaadókat terhelő járulékok	30 706 167	30 706 167	1 123 430	31 829 597
4	*ebből állami támogatások*	*166 762 727*	*166 762 727*	*0*	*166 762 727*	3.) Dologi kiadások	29 950 000	29 950 000	2 809 508	32 759 508
5	3.) Közhatalmi bevételek	*0*	*0*	1 000 000	1 000 000	4.) Egyéb működési kiadások	0	0		
6	4.) Működési célú támogatásértékű bevételek	0	0	10 642 112	10 642 112	5.) Általános működési tartalék	0	0		
7	5.) Működési célra átvett pénzeszközök	0	0	0	0	6.) Működési céltartalék	0	0		
8	6) Előző évi működési maradvány igénybevétele	0	0	1 058 914	1 058 914					
9	**Működési célú bevételek összesen:**	**257 806 625**	**257 806 625**	**11 701 026**	**269 507 651**	**Működési célú kiadások összesen:**	**252 806 625**	**252 806 625**	**12 353 874**	**265 160 499**
10	**II. Felhalmozási célú bevételek**					**II. Felhalmozási költségvetés**				
11	1.) Saját felhalmozási bevételek	0	0	0	0	1.) Beruházások	5 000 000	5 000 000	-652 848	4 347 152
12	2.) Fenntartói felhalmozási támogatások	0	0	0	0	2.) Felújítások	0	0		0
13	3.) Felhalmozási célú támogatásértékű bevételek	0	0	0	0	3.) Egyéb felhalmozási kiadások	0	0		0
14	4.) Felhalmozási célra átvett pénzeszközök	0	0	0	0	4.) Általános felhalmozási tartalék	0	0		0
15	5.) Előző évi felhalmozási maradvány igénybevétele	0	0	0	0	5.) Felhalmozási céltartalék	0	0		0
16	**Felhalm. célú bevételek összesen:**	**0**	**0**	**0**	**0**	**Felhalm. célú kiadások összesen:**	**5 000 000**	**5 000 000**	**-652 848**	**4 347 152**
17	BEVÉTELI FŐÖSSZEG:	257 806 625	257 806 625	11 701 026	269 507 651	KIADÁSI FŐÖSSZEG:	257 806 625	257 806 625	11 701 026	269 507 651

Kimutatás a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal 2022.évi fenntartásához szükséges települési hozzájárulások mértékéről

adatok forintban

Település neve	Lakosságszám	2022.évi hozzájárulási kötelezettség lakosságszám arányos	4/2022.(II.3.) Kt.számú határozatban elfogadott hozzájárulási kötelezettség	Tervezett hozzájárulás településenként	Hozzájárulás különbözete
Zirc	6 663	65 278 086	69 107 977	72 900 656	3 792 679
Borzavár	765	7 494 783	5 375 750	1 583 071	-5 911 712
Lókút	473	4 634 029	2 923 173	2 923 173	0
Összesen:	7 901	77 406 898	77 406 900	77 406 900	2 119 033

Zirc Városi Önkormányzat költségvetését terhelő különbözetet a 4/2022.(III.2.) rendelet 13.melléklet 9.sorában rendelkezésre álló működési céltartalékból folyósítja a Hivatal működésének fenntartásához.

c) Az Önkormányzat 2022. évi költségvetéséről szóló 4/2022. (III.2.) önkormányzati rendelet módosítása
Előadó: Ottó Péter polgármester

Ottó Péter polgármester: ismerteti, hogy a Pénzügyi Ellenőrző és Gazdasági Bizottság az előterjesztést 6 igen szavazattal, egyhangúlag tárgyalásra alkalmasnak tartja. A Bizottság 6 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendelet-tervezet elfogadását. Az Emberi Kapcsolatok Bizottság 4 igen szavazattal, egyhangúlag javasolja a Képviselő-testületnek a rendelet-tervezet elfogadását.

Bereczkiné Papp Krisztina aljegyző: kiosztásra került a rendelet-tervezet Loclex rendszerbe feltöltésre kerülő formátuma. Kérné, hogy ezt fogadja el a Képviselő-testület, tartalmi változás nincs benne.

Ottó Péter polgármester: a költségvetési rendelet módosítása nem teljeskörű. Egyedül a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal költségvetéséhez kapcsolódó átvezetések történnek meg most. Bízik benne, hogy a decemberi munkaterv szerinti ülésre el tud készülni a teljes rendeletre vonatkozó módosítás.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

A polgármester indítványára a Képviselő-testület 8 igen szavazattal, egyhangúlag rendeletet alkot:

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
21/2022.(XI.22.) önkormányzati rendelete

az Önkormányzat 2022. évi költségvetéséről szóló
4/2022.(III.2.) önkormányzati rendelet módosításáról

Ottó Péter polgármester az ülést 18 óra 46 perckor berekeszti.

K.m.f.

Ottó Péter
polgármester

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete

Viziné dr. Horváth Judit
jegyző

a 338/2022. (XI.14.) határozat 1. melléklete

ZIRC

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

2022

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés 5

2. Zirc bemutatása 7
általános településkép, településkarakter

3. Örökségünk 12
a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők

4. Településképi szempontból szempontból meghatározó területek Zirc 16
eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával

5. Ajánlások 38
a településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató:
Telepítés
Terepalakítás
Magasság
Tetőhajlásszög, Tetőforma
Színek
Kertek, Kerítések
Erkélyek, tornácok
Ajtók, ablakok
Homlokzatképzés

6. Jó példák, épületek, épített részletek 57
épületek, építészeti részletek kialakítása

7. Utcák, terek 63

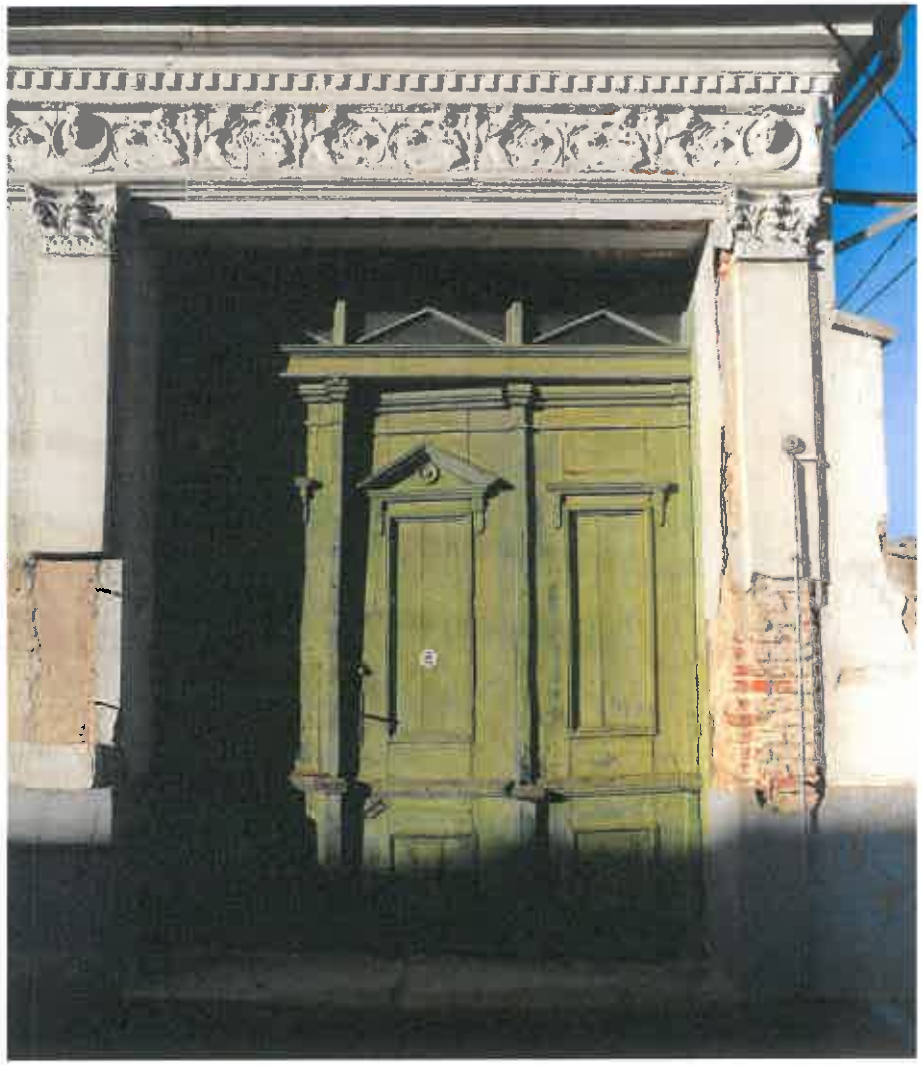
8. Hírdetések, reklámtáblák 65
9. Mellékletek 74

BEVEZETÉS

Az építészetet szokás megfagyott zeneként emlegetni. De valójában a környezet is folyton változó képét mutatja, akár a zene változása az előadás alatt. Nagyon sok hasonlóságot találhatunk egy zenemű és az építészet között. Az építészet sokszínűségét adja a változatos utcák, terek, épületek sokasága, mint egy zenekarban a sokféle hangszer: vonósok, fúvósok, ütős hangszerek. Ugyanakkor, ha ezek egymásra tekintet nélkül zenélnek, lehet külön-külön még szép dallam is, amit játszanak, az összkép hamis. Ugyanígy a házak is lehetnek eltérőek egymástól, más rendeltetésűek, de ha nincsenek tekintettel egymásra, zavaros, élhetetlen környezetet alakítanak ki. Ebben a folyamatában változó képet mutató összképbe oly módon kell beavatkozni, hogy a zene egyensúlya ne boruljon fel.

A kézikönyv segítség kíván lenni: a település bemutatásával, az értékek megismertetésével és az útmutató résszel tárja fel az épített környezet szépségeit. Bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, hogy olyan házat tudjon építeni, ami valódi büszkeséggel töltheti el, és a település képéhez illeszkedik, azt ízléssel viszi tovább.
Az ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegűnek, a céljuk nem a tervezési szabadság megkurtítása, uniformizálása, hanem éppen a valós értékek megismertetése, a sokféle izgalmas lehetőség feltárása. Az unalomig másolt, giccses, sokszor import klónok helyett a település karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása, a nem diktált, hanem valódi szabadság megismertetése.

A kézikönyv nem egy merev, lezárt egész, hanem nyílt, folyamatos hozzászólást és változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván lenni, ahogy a település története sem befejezett, hanem folyamatosan továbbíródik. Ezért, ha újabb szép ház születik, az bekerülhet, sőt be is kell, hogy kerüljön a könyvbe, hogy ezáltal büszke lehessen rá építtetője, tervezője, kivitelezője és a település egyaránt.
Egy ház elválaszthatatlan kapcsolatban van környezetével, szomszédaival, településével. Valódi gyümölcse pedig csak annak a kapcsolatnak van, ahol a felek egymást megismerik, szeretik és békében élnek egymással. Igaz ez az emberi kapcsolatoktól a zenén át egészen épített környezetünkig.

ZIRC BEMUTATÁSA

Zirc a Bakony középhegység szívében elhelyezkedő, erdőkkel körülölelt kisváros, járásközpont. Az ország legmagasabban fekvő városa. A korábbi idők mezőgazdasági tevékenysége alakította, hogy az erdők mellett mozaikosan legelőkkel és szántókkal tarkított a táj. Mára a legeltetés háttérbe szorulásával a legelőkön bokorerdős növényzet figyelhető meg. A változatos tájkarakter és domborzat szemet gyönyörködtető, barangolásra túrázásra csábító.
Zirc város része a központi településrészen kívül Akli major, Kardosrét, és Tündérmajor, a településrészek beépített területei nem érintkeznek egymással.
A központi település utcaszerkezete a Rákóczi térről kiindulva, a történelmi utcák által kijelölten sugárirányban adja a településszerkezet vázát. A további beépítések ezen utcák közötti és körüli területeken vannak.

A mai Zirc kialakulása a szerzetesrend által alapított apátsághoz kapcsolódik. A ciszterek letelepedése vonzotta a terület benépesülését. A város központjában az apátsági épületegyüttes előtt van a főtér, ami jellemző módon a valamikori vásártér helyén alakult ki. A főteret körülölelő épületek egy polgáriasodott kisváros képét mutatják. A térfal északi részének az államszocializmus idején történt lebontásával, majd kortárs épületekkel történő beépítésével sem vesztette el ezt a jellegét. A főtér térfalát képező épületek egy-két kivételtől eltekintve jó állapotúak, felújítottak.

A főtértől déli irányba húzódik a város valamikori Fő utcája (mai Kossuth Lajos utca) jellegzetességeit a mai napig őrzi. A porták előtti széles zöldterülettel széles közterület van a kétoldali házsor között. A telkek beépítése a mai napig őrzik,hol jobban, hol kevésbé a történelmi beépítést, ami az itt lakó parasztság életmódja nyomán alakult, a hosszúházas tornácos lakóház mögött a gazdasági épületek, majd a keresztpajta, a beépítéssel átellenes oldalon a nyári konyha. Sok házat átépítettek, megbővítettek az utcai traktusban egy szobával oldalirányba, azonban még maradtak őrzői a hagyományos beépítésnek. A keresztpajták sora még ma is gyönyörűen kirajzolódik, köszönhető ez annak, hogy a nagy kertek, háztáji földek megszűntével megtalálják a tulajdonosaik a mai funkcióját az épületeknek. Ugyanez elmondható a nyári konyhákra is, bár ebből kevesebbet találunk. Az utca építészeti karakterét meghatározza a fehérre meszelt házak, meszelt vagy natúr felületű zárt kőkerítések, zárt kapuzatok sora.

A főtértől északi irányba lévő valamikori Hosszú utcában (mai nevén Deák Ferenc utca) és Kálvária utcában az iparosság élt. Beépítésében hasonlatosságot mutatott a Fő utcával, itt azonban a gazdasági épületek kisebbek voltak, mivel az itt lakók az iparos tevékenység mellett foglalkoztak állattartással, növénytermesztéssel. Ez a terület azonban jelentősen átépült.

A város hagyományos népi épületeinek előfordulására számíthatunk a Kossuth Lajos, a Reguly Antal, Bakonybéli, József Attila, Deák Ferenc és a Kálvária utcákban, melyek idézik még a város valamikori falusi korát idéző településszerkezetet és településkaraktert.

A környék iparosodásával a település valamikori kiterjedése jelentősen megnőtt. Az északi településhatár kitágult, oda ikerházak, társasházak, sorházak sora épült, létrehozva egy komplett településrészt. Ezzel párhuzamosan a településen a hosszú telkeket felaprózták, új utcákat nyitottak, beékelődve megjelentek itt is a társasházak, valamint az un. 10 x 10-es egyszintes alaplakás, valamint annak szuterénos változata. A következő nagy fejlődési szakasz Zirc nyugati irányba történő terjeszkedése, ami már a kialakult városi funkciókkal hozható összefüggésbe, az 1980-as évektől a napjainkig épülnek az aktuális építészeti hullámokhoz illeszkedő épületek.

A külső településrészek nemesi kuria vagy apátsági major köré épültek. A városban elérhető szolgáltatások köre a lakosságon kívül a környékbelieket is kiszolgálják. Városi könyvtár, művelődési ház, kórház, szakrendelő, gimnázium, szakközépiskola, általános iskola, óvoda, bölcsőde, kormányhivatal, közös önkormányzati hivatal működik. Erdőkkel, mozaikos tájjal körülvett Zircen belül mind a közterületeken, mind a magántelkeken rendezett, gondozott zöldfelületek vannak, erősítve ezzel a Bakony szíve jelzőt. A város közepén lévő arborétum igazi kuriózum, illelszkedik ehhez a ligetes városi főtér. Bár a legutóbbi felújításnál lényegesen veszített ebből a jellegéből, azonban a helyiek ragaszkodása a fásított főtérhez nyomon érhető, és egészében véve nem nyelte be a „modern főtér" gondolata a ligetet.

Köztéri alkotásokban műtárgyakban bővelkedik a város. Egy helyi alapítvány önzetlen önkéntesekkel az élén- java részt közadakozásból- gondoskodik ezen alkotások nagy részének védelméről, felújításáról. Az köztéri alkotások palettája széles, megtalálható az eredeti helyén álló középkori apátsági oszlopköteg rajta Szent Imre szoborral, valamint különböző neves vagy kevésbé ismert alkotók szobrai a város különböző pontjain, és számos fennmaradt útszéli kereszt, köztéri kutak.

Az iparosodott területek nagyon helyes módon a település déli és északi határán alakultak ki és fejlődtek. A déli oldalon inkább üzemi tevékenység folyik, míg az északi az ipari tevékenység végzésére is alkalmas terület.

Zirc épületállománya általában gondozott, jól karbantartott. Mint minden településen itt is találhatók olyan épületek, amik nem illeszkednek a településképbe, azonban a sok zöldfelület, többszintű növényzet jótékony keretet ad, elfedi ezeket az ellentmondásokat. Összességében élhető, kellemes, rendezett települést látunk.

ÖRÖKSÉGÜNK

Zirc természeti adottságai, történelmi fejlődése, nemzetiségi gyökerei és átalakulása együtt határozza meg a település örökségét. Zircen több országosan védett műemlék, feltárt és feltáratlan régészeti érték valamint országosan védett természeti érték van.

Épített örökség szempontjából meghatározó a ciszterci rend jelenléte, a XII. században alapított apátság. A XVIII. században épült, országos örökségvédelem alatt álló apátsági épületek barokk stílusban épültek. A város legkorábbi lakóépülete, szintén barokk stílusban épült a XVIII. század első harmadában, ami az apátság felépülése után fogadóként működött. Szintén országos védelem alatt áll, a helyben kistemplomnak nevezett plébániatemplom, Zirc déli határához közel, valamint a főtéren álló Dubniczay kanonok által építetett lakóház, és annak a környezetében lévő épületek, beleértve szomszédos lakóházat. valamint az apátság majorsága, ami Akli majorban található.
A XII. századi apátságból épen maradt pillérköteg szintén közterületen van, a rajta álló Szent Imre herceget ábrázoló szoborral.Épített örökségünk része a település történeti magja, mely őrzi eredeti beépítésének nyomait, vagy a XIX-XX. század fordulóján, a XX.század első harmadában alakult ki.

A régmúlt, jellemzően ma föld alatt lévő, épített emlékei régészeti védelem alatt állnak. Jól körülhatárolható és legtöbb információval rendelkezünk a középkori apátságról, valamint az I. András téren a középkori királyi udvarház és templomról. Az Apátság maradványainak egy része feltárt (bemutatásra került a konvent terem romjai), további részek feltárásra várnak, de vannak olyan részek, ahol a feltárás jelenleg lehetetlen, mivel az a 82-es számú főútvonal alatt helyezkedik el. Ezen kívül a középkori apátságtól észak – keleti irányban történtek még feltárások. A királyi udvarház és templom részben megkutatott, dokumentált.

Az épített örökséghez szorosan kapcsolódik az arborétum, mely országosan védett természeti örökség, nevéből adódóan mesterségesen telepített meghonosodott növénytársulásokból álló gondozott kert, ma dísztóként megjelenő valamikori sörös-tóval, a kanyargó Cuha patakkal, mely hangulatos hidakat hord a hátán. A településen több ex lege védett természeti érték van, barlang, forrás, víznyelő, kunhalom.

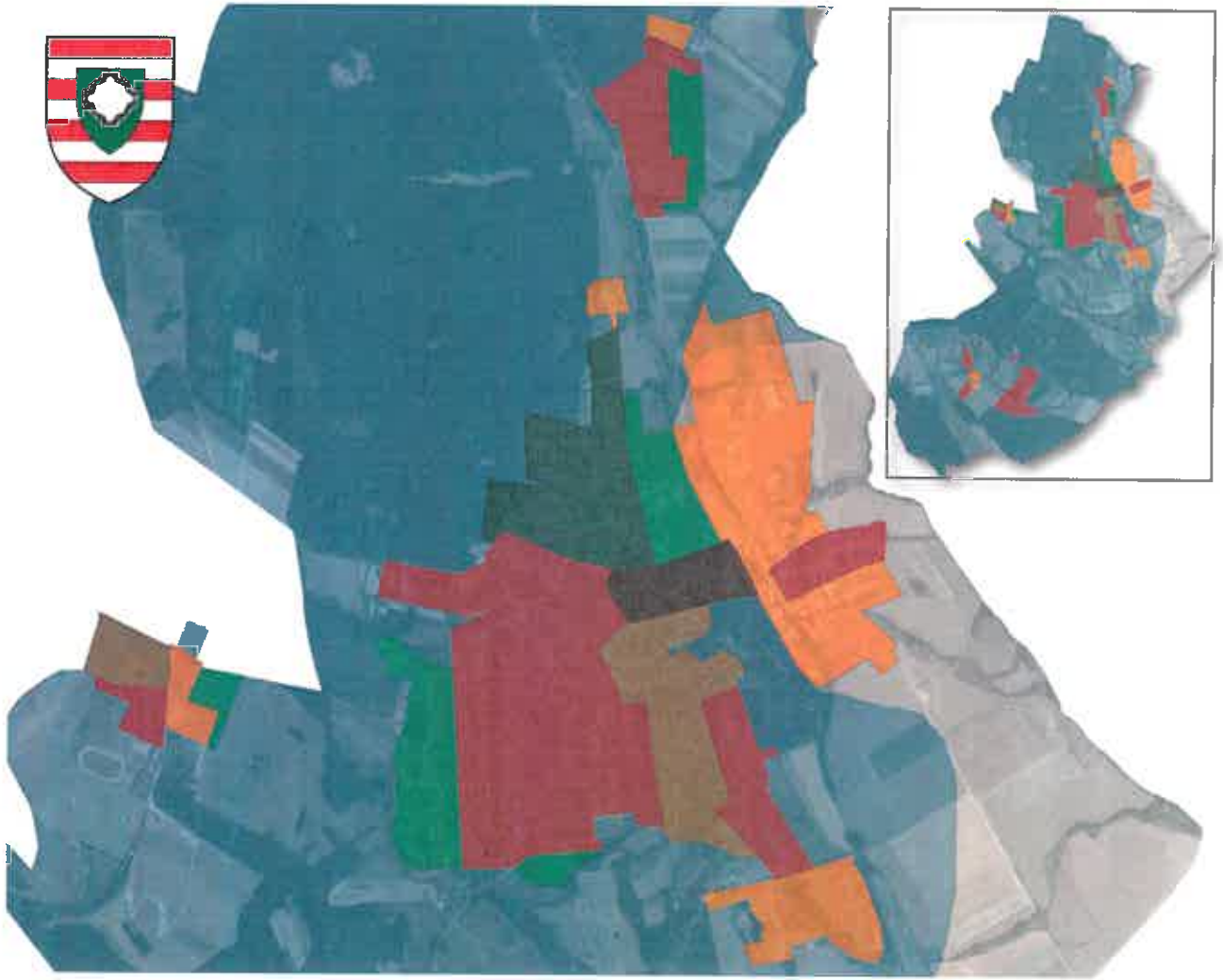

fotó: Zirci Ciszterci Arborétum

Ezen kívül a településen jelentős területet fed le az országos ökológiai hálózat, a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek, valamint kis mértékben érintett a NATURA 2000 által. Emellett több helyi jelentőségű, védelemre érdemes érték van a városban. Épített elemek a történelmi városmagban található épületek, kapuzatok, házsorok. Zirc környéke természeti értékben gazdag, kiemelhető helyi természeti érték a Pintér-hegy és környéke. Történelmi emlékezet része az apátság valamikori halastó rendszere, mára ebből két tó került visszaállításra.

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

eltérő karakterű területek lehatárolása,
a településkép, arculati jellemzők
és településkarakter bemutatásával

- Történelmi településrész
- Tömbházas beépítésű településrész
- Erdőalja városrész
- Átalakuló településrész
- Új beépítésű városrész
- Ipari településrész
- Tájképvédelemmel érintett településrész
- Beépítésre nem szánt településrész

TÖRTÉNELMI TELEPÜLÉSRÉSZ

Zirc történeti településrészének tekintjük azt a területet, ahol tetten érhető a történelmi beépítés. A városközpontban a XX. század első felének polgáriasodott épületei találhatók, arányos homlokzattal, szolid vakolatdíszítésekkel. Az épületek jellemzően egyszintesek, azonban nagy belmagassággal készültek, így a tér falaként a térrel arányos léptékben jelenik meg. Ide sorolhatjuk még a valamikori Vajda Ödön, ma Petőfi Sándor utcát is.
Mindkét részen zártsorú vagy optikailag zártsorú (utcai fronton zárt kapuzattal) beépítés van, utcával párhuzamos tetőgerinccel. Anyaghasználat tekintetében a hagyományos Zircre jellemző megoldásokkal találkozunk. Itt az utcai telekhatárra kiépítettek az épületek.

Kossuth Lajos utca széles portáival, oldalhatáron álló hosszúházas beépítésével, keresztpajtáival a XVIII-XIX. század megőrzött és átörökített építészetét hordozza. Nagyon szép példái maradtak fenn a hosszúházas beépítésnek, a házak oldalhatáron állnak, a kor építészeti kialakításának és szerkezeti lehetőségeinek megfelelően 7,5 m körüli szélességgel, utcára merőleges tetőgerinccel, jellemzően kontyolt 37-38°-os nyeregtetővel, cserép fedéssel, téglapilléres tornáccal épültek. Utcára két osztott ablak nyílott, a házakat jellemzően kiépítették az utcai telekhatárra, vagy kis előkert mélységgel helyezték el. Máig található eredeti tömegében fennálló lakóépület. Sok házat „modernizáltak" a múlt század közepén és az utcai traktusban egy szobával toldották meg udvar felé, az „L" alak belső szögletében pedig előszobát építettek. Mind a megmaradt, mind pedig a megbővített épületek mögött gyönyörűen megmaradtak a sokszor jobb építőanyagokból felépített istállók, gazdasági épületrészek. Építészeti megformálása a lakóépületnél leírtak szerint történt. Ezek mai célokra történő hasznosításra kiválóan alkalmasak.
Igazán szép számban megmaradtak a keresztpajták. Hagyományos anyaghasználattal, 35°-os tetődőléssel készültek. Maga a tény, hogy sok pajta fennmaradt, igazolja, hogy használják a tulajdonosaik. A cél az kell legyen, hogy a későbbiekben is megmaradjanak, a szabályozást úgy kell alakítani, hogy a pajta épületekben rejlő lehetőségek kihasználhatóak legyenek. A cél, hogy a jellemző, történeti beépítés, annak jellemző megjelenése megőrzésre kerüljön.

19 | Eltérő karakterű településrészek

Az utcai telekhatáron kerítések választják el a portákat a közterülettől. Jellemző a zárt, falazott kerítés, zárt kapuzat. A telkek közötti kerítések is zárt módon, vagy léckerítésként lettek kialakítva. A településrész utcaképéhez ez a zártság hozzátartozik, javasolt a zárt kerítések megtartása, szükség esetén inkább újítsuk fel, mintsem elbontanánk. Ha valakit zavar ez a zártság, akkor javasolható a kapu és a ház előtti „kiskert" előtti kerítésszakasz zártságának a megszüntetése, mint arra már találunk is példát. Található itt szépen felújított vagy felújítás nélküli útszéli kereszt, melynek megőrzése, jó karbantartása javasolt.

Ezt a részt széles közterület jellemzi, széles zöldfelülettel. Jelenleg gyepfelület a jellemző, illetve ültetett fasorok. A közterület egységes kezelése szükséges. Jelenleg ad hoc jellegű a megváltozott funkciókhoz történő közterületi parkolók elhelyezése, leginkább csak murvázott felülettel. A közterület lehetőséget ad a zöldfelület rendezésre (oly módon, hogy az elektromos vezeték védőtávolságát figyelembe vevő növénytelepítés történjen), vegyes (gyalogos, kerékpáros) közlekedési felületek és parkolósáv kialakítására. Fontos lenne ezen a szakaszon, hogy a városba érkezőt szimbolikusan fogadja a város, alkalmas erre az utca településhatár felöli részén lévő híd olyan módon történő kialakítása, átalakítása, hogy az a megérkezés gondolatát keltse.
A történeti településrészt területi építészeti örökség védelmére javasolt területként szükséges kezelni.

Zircen történelmileg jelentős gazdasági épületegyüttes az Akli településrészen álló, a Zirci Ciszterci Apátság által a 18. században épített Akli major barokk majorsági épületei.
Az épületek a kor- és a terület építészeti színvonalát messze meghaladó igényességgel és minőségben épültek fel, melyek országos örökségvédelem alatt állnak.
Megjelenésével meghatározza a táj karakterét, a tájgazdálkodás és minden további emberi beavatkozásnál arra kell törekedni, hogy a közvetlen környezetét szántó, legelő művelésben fenntartsuk, ne kerüljön beépítésre, erdősítésre.

A Tündérmajor településrészen áll az egykori kúria, melynek parkja, benne a településrészt egykor ellátó kápolna ma is egy egységet alkot az épületegyüttessel. Az épületek ugyan védelem alatt nem állnak, de az épületek és a park beépítésének, tér- és tájhasználatának fenntartása hozzájárul a településrész arculatának megőrzéséhez.

TÖMBHÁZAS BEÉPÍTÉS

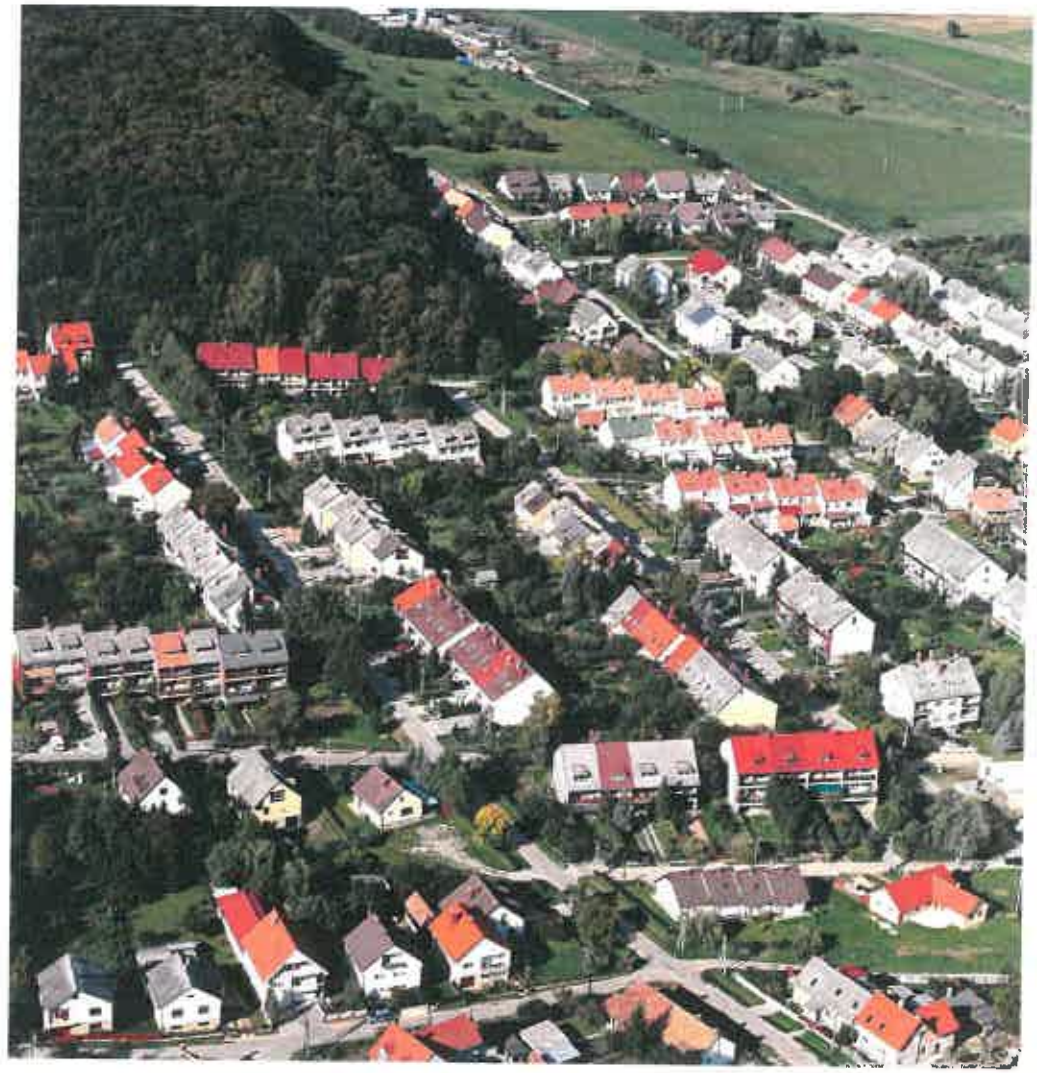
A város központjában az urbanizáció velejárójaként épültek a többszintes magas vagy lapostetős többszintes lakóépületek. Az épületek eltérő korban épültek, van köztük szocialista realista építési stílusban épült épület, és későbbi korok lenyomatát hordozó épület is. Közös jellemzőjük, hogy nagy részüknél szükséges a felújítás. A legfontosabb ezeknél az épületeknél az egységes homlokzatkezelés, szem előtt tartva, hogy a nyílászáró a homlokzat része. Ezeket az épületeket mindig egységes homlokzati terv alapján újítsuk fel, ügyelve az eredeti architektúra megőrzésére. árnyékolásnál, amennyiben redőnyös megoldást választunk, az egész házon legyen következetesen, de süllyesztett redőnytokkal rendelkező, nyílászáró színével harmonizáló redőnyt építsünk be, kerüljük a külső redőnytokos megoldásokat. Továbbá közterületről látható homlokzatfelületeken kerüljük az egyedi szerelvények (klíma, parabola antenna) elhelyezését.
Az épületek közötti zöldfelület gondozott gyepfelület, megfontolandó a lakók részéről közösségi kert kialakítása, mely identitást képző, közösséget formáló erővel bír, és nem utolsó sorban szépíti a környezetet.

ERDŐALJA VÁROSRÉSZ TELEPÜLÉSRÉSZ

Az Erdőalja városrészen az ikresen csatlakozó épületek, a társas és sorházas beépítések a jellemzőek. Az ikresen beépített rész jellegzetes és kedvelt része Zircnek. A lakóépületek önálló telkeken, ikresen csatlakoznak egymáshoz. utcával párhuzamos tetőgerinccel épültek, a tetődőlés 35° körüli. Az épületek népszerűségét kompakt mérete és szerkezetéből következő, jó átalakíthatósága adja, továbbá a kis telekméret is vonzó a városi környezetben, és nem utolsó sorban a városközpont közelsége. Az épületek bővítésére többféle megoldást látunk, egyaránt kedvelt a tetőtér beépítése és a lakószinten történő épületbővítés is. A terület visszáságát adja az épületek mögött elhelyezett melléképületek sokasága, sajnos ezek beépítése nem követi a zártsorúságot, a kis telkeken sokszor nem egy vagy kettő hanem több épülettömegben helyezték el. Anyaghasználat tekintetében sok esetben igénytelen, házilagos megoldásokkal találkozunk. Szerencsére az újonnan beköltözők kezdik felszámolni ezt a melléképület-rengeteget. Fontos, hogy a bontások után a beépítésnek megfelelő, lehetőleg egy épülettömegben elhelyezett, a főépülettel azonos vagy azzal harmonizáló anyaghasználat legyen. Az épületek átalakításakor figyelemmel kell lenni az utcaképre, legfőképp az ikerszomszédos épületre, szükséges, hogy még ha két különálló telken lévő önálló lakásról van is szó, a tömeget és a homlokzatokat egységes egészként kezeljük. Az épületek felújításánál, átalakításánál a korszerű építőanyagok közül a természetes anyagokat válasszuk, melyek Zircre jellemzőek, így a cserépfedés, vakolt pasztellszínű homlokzat, esetleg kő, tégla, a nyílászárók színe harmonizáljon a homlokzattal, árnyékolásra használjunk zsalugátert, vagy süllyesztett redőnytokkal rendelkező, nyílászáró színével megegyező vagy azzal harmonizáló redőnyt, kerüljük a külső redőnytokos megoldásokat.

A telkek utcai homlokvonalán kerítés található, ezen a területen nem jellemző a tömör kerítés, kerüljük ennek alkalmazását, helyette áttört, lehetőleg fa anyagú megoldást válasszunk, lábazattal vagy anélkül. Az utcai kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai módszerekkel, friss hangulatú, de illeszkedő kerítést tervezni, építeni. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat. A nyitottabb, átlátszóbb kerítés nem csak a jószomszédi kapcsolatokat segíti, de naposabb, levegősebb lesz a kertünk. A kerítés kialakítása magassága mindenképpen legyen arányban az épület homlokzatával.

A településrészen lévő telkek kertjei meglehetősen vegyes képet mutatnak. Az előkertek jellemzően hagyományos virágoskertként fenntartottak, az oldal és hátsókertek kialakítása most van átalakulóban. Javasolt a környék szép példái nyomán igényes pihenő és zöldséges kertet kialakítani, ami együtt működik a házzal, azzal összhangban van. A nagyarányú térburkolatok kialakítását kerüljük, azzal koncentráljuk a lehulló csapadékot, meggátoljuk annak természetes elszikkadását, lévén Zirc heterogén domborzatú település, a burkolaton koncentráltan összegyűlő csapadékvíz egészen biztosan vagy másik telken, vagy a közterületen megjelenik problémaként. Ezt kerüljük el, ha szükséges térburkolat kialakítása, annak felületén összegyűlő csapadékvizet vagy saját telken szikkasszuk el (a szomszédos telkek sérelme nélkül) vagy gondoskodjunk a közterületi csapadékvíz elvezető árokba vezetéséről.
A közterületek jellemzően gyepfelülettel fedettek, ennek megtartása, gondozása fontos. Jellemzően a fő közlekedési útvonalak mentén, a közterületen fasorok vannak, érdemes követni ezt a példát és a közterületeken fasorokat ültetni, jótékonyan csökkenti az útról telkekre beszűrődő zajokat, porterhelést, javítja a mikrokörnyezetének klímáját, és hozzájárul a makro környezet klimatikus egyensúlyának megtartásához. Mindemellett kiváló hangulati elem, és jótékonyan egységesíti a kevésbé sikeres épületeket is a környezetükkel.

25 | Eltérő karakterű településrészek

A társasházas és sorházas beépítéseknél az épületek jellemzően felújításra érettek. Az épületek átalakítása felújítása során nagyon fontos lenne szem előtt tartani, hogy az épület egységes egész, ennek megfelelően kell megtervezni a felújításokat, még ha azt ütemezetten hajtják is végre. Fontos hangsúlyozni, hogy a homlokzat része a nyílászáró, az előtető, és a tető is, ezen elemek átalakítása, kialakítása is tervezettséget igényel. Az épületekhez kis telek is társul, itt helyezik el jellemzően a melléképületeket, fontos lenne itt is a tervezettség, egységesség, egy épülettömegbe célszerű foglalni ezen építményeket, egységes kialakítással. Árnyékolásra, amennyiben redőnyös megoldást választunk, süllyesztett redőnytokkal rendelkező, nyílászáró színével megegyező vagy azzal harmonizáló redőnyt építsünk be, kerüljük a külső redőnytokos megoldásokat.

A településrészen lévő telkek kertjei meglehetősen vegyes képet mutatnak. Az előkertek jellemzően közlekedésre szolgálnak, az épület mögötti kertek kialakítása zöldfelületként kialakítottak, javasolt ezt fenntartani oly módon, hogy a környék szép példái nyomán igényes pihenő és zöldséges kertet kialakítani, ami együtt működik a házzal, azzal összhangban van. A nagyarányú térburkolatok kialakítását kerüljük, azzal koncentráljuk a lehulló csapadékot, meggátoljuk annak természetes elszikkadását, lévén Zirc heterogén domborzatú település, a burkolaton koncentráltan összegyűlő csapadékvíz egészen biztosan vagy másik telken, vagy a közterületen megjelenik problémaként. Ezt kerüljük el, ha szükséges térburkolat kialakítása, annak felületén összegyűlő csapadékvizet vagy saját telken szikkasszuk el (a szomszédos telkek sérelme nélkül) vagy gondoskodjunk a közterületi csapadékvíz elvezető árokba vezetéséről.
A közterületek jellemzően gyepfelülettel fedettek, ennek megtartása, gondozása fontos. Vannak utcák, ahol a közterületen fasorok vannak, érdemes követni ezt a példát és a közterületeken fasorokat ültetni, jótékonyan csökkenti az útról telkekre beszűrődő zajokat, porterhelést, javítja a mikrokörnyezetének klímáját, és hozzájárul a makro környezet klimatikus egyensúlyának megtartásához. Mindemellett kiváló hangulati elem, és jótékonyan egységesíti a kevésbé sikeres épületeket is a környezetükkel.

ÁTALAKULÓ TELEPÜLÉSRÉSZ

Az átalakuló településrész nevet kapták azon településrészek, melyek olyan épületeket tartalmaznak, amik mára felújításra, a mai igények szerinti átalakításra szorulnak, itt jellemző a tulajdonosváltáshoz kötött épületmegújítás. Az épületek jellemzően 10x 10-es alapházak, néhol szuterénnel, néhol emeletszinttel. Az épületek telken belüli elhelyezése általában oldalhatáron álló, de a település dél- nyugati részén találunk olyan tömböt, ahol szabadonálló a beépítés. Fontos, hogy a szabadonálló beépítés előnyeit kihasználjuk, ha ez a kedvezőtlen tájolású oldalkertünk, pl. telepíthetjük ide a gazdasági bejáratot. Kedvező tájolás esetében pedig nyugodtan nyithatunk meg erre is a homlokzatot. Ezen épületek átalakítása nagyon nehéz építészeti feladat, hogy a végeredmény ne csak funkcionális, hanem esztétikai igényeket is kielégítsen. Különösen fontos az utcaképbe illesztés, mivel ha a sátortető helyett nyeregtető kerül rá, az épületek nagy tömegűvé válnak. Ha a ház mellett két kisebb épület van, semmiképpen ne gondolkodjunk emeletráépítésben vagy térdfal-emelésben, inkább a terepszinten történő bővítésben. A tető kialakításánál kerüljük a nagy felületeket, törjük meg azokat, inkább a vízszintes vonalakat hangsúlyozzuk.

Egyedi telkes beépítésről van szó, így a tárolást meg kell oldani, ezt célszerű melléképületben megtenni. A melléképület legyen a beépítésnek megfelelő, lehetőleg egy épülettömegben elhelyezett, a főépülettel azonos vagy azzal harmonizáló anyaghasználatú.

A terület nyugati részén lévő 1980-as évek beépítésénél speciális igényként megjelenik a lakások méretéből adódóan, több lakás létrehozása az épület kubatúrájának változtatása nélkül. A kialakuló 2. lakás megközelítésre megjelenhetnek a külső lépcsőfeljárók, melyek tervezésénél körültekintően kell eljárni, még abban az esetben is, ha most nem kívánjuk fedett módon kialakítani, úgy kell megtervezni, hogy a későbbi lefedés esztétikus, illeszkedő módon megoldható legyen.
Az épületek felújításánál, átalakításánál a korszerű építőanyagok közül a természetes anyagokat válasszuk, melyek Zircre jellemzőek, így a cserépfedés, vakolt pasztellszínű homlokzat, esetleg kő, tégla, a nyílászárók színe harmonizáljon a homlokzattal. Ezen a településrészen jelentős számban fordulnak elő szabvány műpalával fedett épületek. A tetőfelújításkor részesítsük előnybe az agyag és beton anyagú tetőfedő anyagokat, illetve a fedés anyaghasználatát, textúráját, színhasználatát hangoljuk az agyag vagy betoncserép megjelenéséhez, mindenképpen kiselemes hatású matt felületű legyen, barnás- vöröses színben.Árnyékolásra használjunk zsalugátert, vagy süllyesztett redőnytokkal rendelkező, nyílászáró színével megegyező vagy azzal harmonizáló redőnyt, kerüljük a külső redőnytokos megoldásokat.

A településrészen lévő telkek kertjei meglehetősen vegyes képet mutatnak. Az előkertek jellemzően hagyományos virágoskertként fenntartottak, a ház mellett és mögött jellemző a zöldfelület, javasolt ezt fenntartani és a környék szép példái nyomán igényes pihenő és zöldséges kertet kialakítani, ami együtt működik a házzal, azzal összhangban van.

ÚJ BEÉPÍTÉSŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

A településrész üde színfoltja Zircnek, a településen kifelé haladva, a kétszintes beépítéseket követően ember közelibb, ugyanakkor változatosabb, lazább beépítésű. Változatos domborzattal, az utcák rendhagyó vonalvezetésével találkozunk itt.

Az új beépítésű településrészen jellemzően földszint, esetleg tetőtér-beépítéssel épített, jellemzően egylakásos lakóházak vannak. A néhány kétlakásos lakóház is illeszkedik ebbe. A többlakásos lakóépületek inkább földszint + emeletszinttel épülnek. Jellemző a magastető, 30-45^{0} tetődőléssel, a tetőfedés anyaga cserép, betoncserép. A homlokzatok képzése is hagyományos megjelenésű, vakoltak, természetes anyaghasználatúak. Az épületek tömegképzését tekintve, jellemző a nem túl széles, max. 10 méter, utcára merőleges főtömeg. Javasolt a beépítések folytatásában is ezt az arányrendszert és homlokzati megjelenést továbbvinni.

Az épületek telken belüli elhelyezése az egyes telektömbönként eltérő módon alakul, vannak oldalhatáros beépítésűek és szabadonálló beépítésűek. Javasolt, hogy a szabadonálló beépítés lehetőségeit bátran használjuk ki, a telket funkcionálisan is másként tudjuk használni ebben az esetben, kialakíthatunk külön gazdasági bejáratot, de maga az épület homlokzatkialakításában – ebből adódóan alaprajzi elrendezésében - is több szabadságot ad.

Az épületek körüli zöldfelület rendezett, sok helyen láthatunk igényes kialakítású kerteket, ahol az esztétika mellett a ház és a kert kapcsolata is tetten érhető. Az épület és kert kapcsolat nagyon fontos, hiszen ez a kertes ház legfontosabb jellemzője. Ha telket vásárolunk, használjuk ki annak előnyeit, a telek természeti adottságait figyelembe vevő, az adottságokra tervezett házat építsünk, a kert a ház meghosszabbításaként szolgálja az ott lakókat. Javasolt igényes pihenő és zöldséges kertet kialakítani, ami együtt működik a házzal, azzal összhangban van.

A telkek utcai homlokvonalán kerítés található, ezen a területen nem jellemző a tömör kerítés, kerüljük ennek alkalmazását, helyette áttört, lehetőleg fa vagy szépen megmunkált fém anyagú megoldást válasszunk, lábazattal vagy anélkül. Az utcai kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai módszerekkel, friss hangulatú, de illeszkedő kerítést tervezni, építeni. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat. A nyitottabb, átlátszóbb kerítés nem csak a jószomszédi kapcsolatokat segíti, de naposabb, levegősebb lesz a kertünk. A kerítés kialakítása magassága mindenképpen legyen arányban az épület homlokzatával.

A közterületek jellemzően gyepfelülettel fedettek, ennek megtartása, gondozása fontos. Ezen a területen más növényzet nem jellemző a közterületeken, érdemes követni a környék jó példáit és a közterületeken fasorokat ültetni, jótékonyan csökkenti az útról telkekre beszűrődő zajokat, porterhelést, javítja a mikrokörnyezetének klímáját, és hozzájárul a makro környezet klimatikus egyensúlyának megtartásához. Mindemellett kiváló hangulati elem, és jótékonyan egységesíti a kevésbé sikeres épületeket is a környezetükkel.

IPARI FUNKCIÓJÚ TELEPÜLÉSRÉSZ

A településen nagyon szerencsés az ipari, üzemi területek kialakult elhelyezkedése, a település északi és déli határán létesültek, szerencsés módon nem ékelődnek a város szövetébe.

A déli településhatárnál jellemzően üzemi, kisebb épületet igénylő tevékenységek folynak, míg az északi településhatárnál emellet az ipari tevékenység jellemző nagyobb méretű épületei is megjelennek. Közös jellemző, a tevékenységhez optimálisan használható, csarnokszerkezet. Az épületeken jellemzően pasztell színek jelennek meg, esetleg a cég egyedi színhasználatával kiegészítve. Javasolt a későbbi beépítéseknél is ezt a gyakorlatot folytatni. Kerülendők a nagy felületen megjelenő harsány színek. A figyelemfelkeltésre alkalmas a cég logója, egyedi színhasználatának kisebb felületen történő megjelenítése.

A telkeket kerítések határolják. Javasolt az épülettel harmonikus megjelenésű kerítést építeni. A településrészen nagyon fontos a növénytelepítés, mind védő funkció ellátására, mind pedig az ipari épületek nagy tömegű megjelenésének oldására. Kellemes munkakörnyezetet lehet így kialakítani, ahova szívesen mennek az üzletfelek, dolgozók egyaránt. A növényzet legyen a telekhatárok mentén körben és a parkoló felületeknél fasor, ahol előnybe részesítjük az őshonos fafajokat, a telek közlekedésre tárolásra nem használt részen pedig, gyepfelület, cserés, és talajtakaró növényzettel fedett rész. A nagyarányú térburkolatok kialakítása itt nem kerülhető el. A térburkolat felületén összegyűlő csapadékvizet vagy saját telken szikkasszuk el (a szomszédos telkek sérelme nélkül) vagy gondoskodjunk a közterületi csapadékvíz elvezető árokba vezetéséről, oly módon, hogy ott kimosódást ne okozzon.

TÁJKÉPVÉDELEMMEL ÉRINTETT TELEPÜLÉSRÉSZ

Zirc közigazgatási területének jelentős része Tájképvédelmi terület övezetének részét képezi. A tájképet a Bakonyra jellemző erdős területek határozzák meg, de a hagyományos szántóföldi művelés és a régebben jellemző legeltető állattartás is nyomot hagyott a tájon. A legelőket facsoportok, erdőfoltok pettyezik, az egyes réteket pedig fasorok, erdősorok tagolják.
Az elmúlt időszakban megjelentek a lovas turizmus építményei, ami a lovas lét újjáélesztése, hiszen itt a környék istállóiban híres versenylovak éltek, komoly lovas tevékenység folyt. Továbbá az emberek mindennapi életéhez hozzátartozott a lovakkal történő munkavégzés. Fontos a lovas tevékenységhez tartozó istállók, kiszolgáló épületek, turisztikai funkciójú épületek egységes, természetes építőanyagok felhasználásával történő kialakítása. Erre látunk is szép példákat.

Hagyományosan a beépítésre nem szánt erdő-, mezőgazdasági műveléssel érintett területeken – egy-egy vadászházat, pásztorházat leszámítva - nem volt jellemző az épületek elhelyezése. Az utóbbi időben a településen is megnőtt a mezőgazdaság, azon belül is az állattartás jelentősége. A történelmileg hagyományos, a településen belül, lakóterületeken folytatott állattartást sem a mai kor embere, sem a jogi szabályozás nem tolerálja, és a volt TSZ-ek ezen célra alkalmas területei jórészt telítődtek, így egyre nagyobb igény mutatkozik majorságok, állattartó telepek, birtokközpontok létesítésére.

Ezen erdő- és mezőgazdasági üzemi épületek, esetleg lakóépületek elhelyezésénél a tájképvédelem szempontjaira különös gondot kell fordítani. Az érintett területeken felépítendő épületeket az ingatlanok mélyebb fekvésű területrészén, a tájképet nem meghatározó módon kell elhelyezni, lehetőleg facsoportok, erdősávok takarásában, ahol ez nem oldható meg, ott a tájhonos növénytakarásról is gondoskodni kell.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TELEPÜLÉSRÉSZ

A történelmi időkben leledző hagyományos tájhasználat a halastavak rendszere. Ebből került visszaállításra két tó. A tavak környezete szépen gondozott.
A tavak környezetében a horgászathoz szükséges hagyományos anyaghasználatú, tájba illeszkedő építmények kerüljenek.

AJÁNLÁSOK, ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

a településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató

Arra a kérdésre, mitől szép egy lakóház, nem lehet egy mondatban válaszolni. Neves építészek és filozófusok a különféle megközelítések ellenére egyetértenek azonban abban, hogy a közhiedelemmel ellentétben a szépség nem szubjektív, nem részrehajló.
Szép az, ami érdek nélkül tetszik, mondja Kant. A szépség sokféle lehet. Borainkról sem mondhatjuk, hogy a vörösbor jó, a fehér nem. Tudva, hogy bizonyos alkalmakhoz, ételekhez jobban illik a vörös, mondhatjuk, hogy mi a rozét szeretjük. Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket. Viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat, ne járjunk úgy, mint a borász, aki gyakorlatlanul túlkénezi borát.

TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSRÉSZ

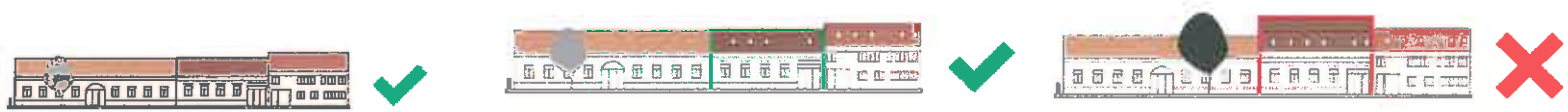
MAGASSÁG

Zirc történeti településrészén a családi házak magassága közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Zirc történeti településrészének utcaképébe.

KOSSUTH UTCA

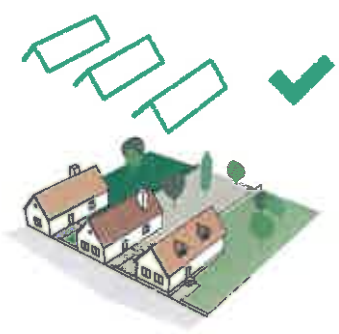
VÁROSKÖZPONT

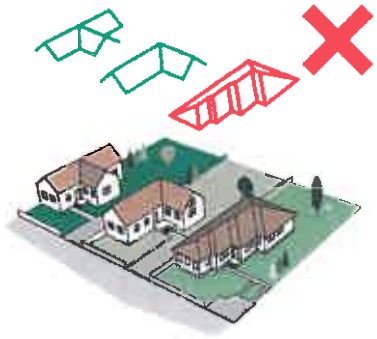

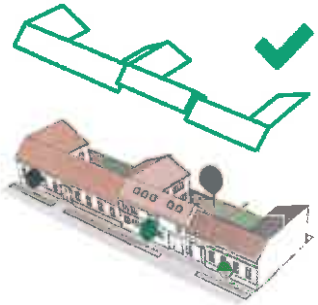
TETŐFORMA

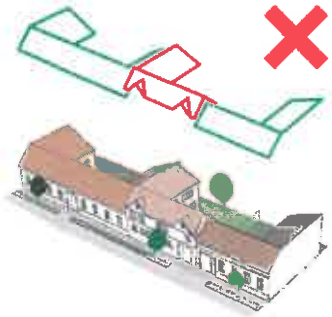
A történeti településrészen jellemző az egyszerű nyeregtető, még az utcai traktusban bővített épületek is nyeregtetővel épültek. Átalakítások során őrizzük meg ezt a jellemző tetőformát.

KOSSUTH UTCA

TETŐHAJLÁSSZÖG

Zirc történeti településrészén a házak tetőhajlásszöge közel azonos, 35-38° körüli..
A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek Zirc történeti településképébe.

KOSSUTH UTCA

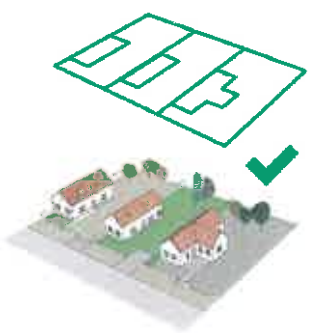
VÁROSKÖZPONT

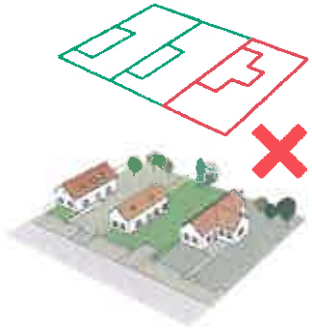

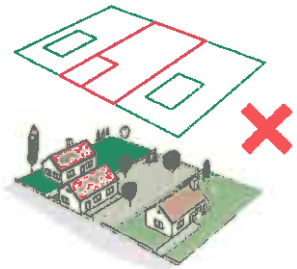
TELEPÍTÉS

A történeti településrész Kossuth Lajos utcai részén a házak telepítése oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített,indokolatlanul, nagy mértékben hátrahúzott ház építése nem javasolt. Az utcával párhuzamos tetőgerincű tömeget a pajtasorban helyezzük el.A történeti településrész zártsorú vagy optikailag zártsorú beépítésű részén az új épületek, vagy jelentős átalakítások során kövessük a kialakult beépítést, ne bontsuk meg a kialakult rendet oldakert kialakításával, vagy az épület kialakult utcai határvonaltól eltérő elhelyezésével.

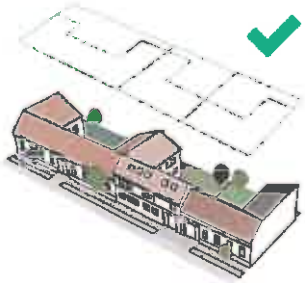
KOSSUTH UTCA

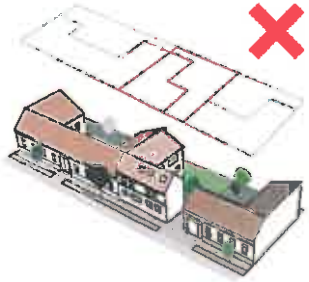

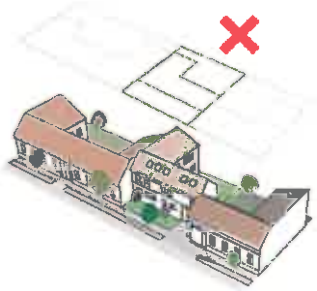

VÁROSKÖZPONT

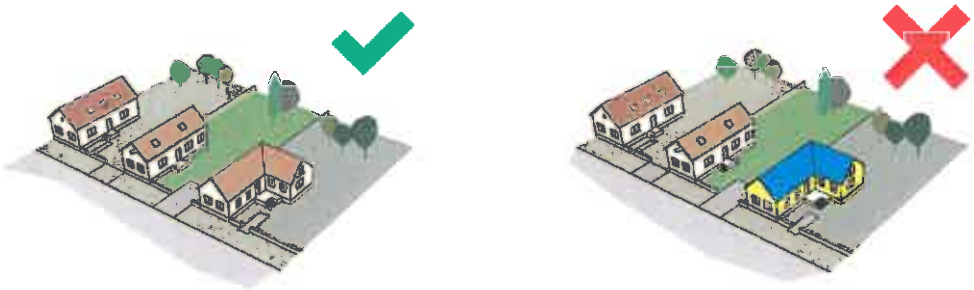

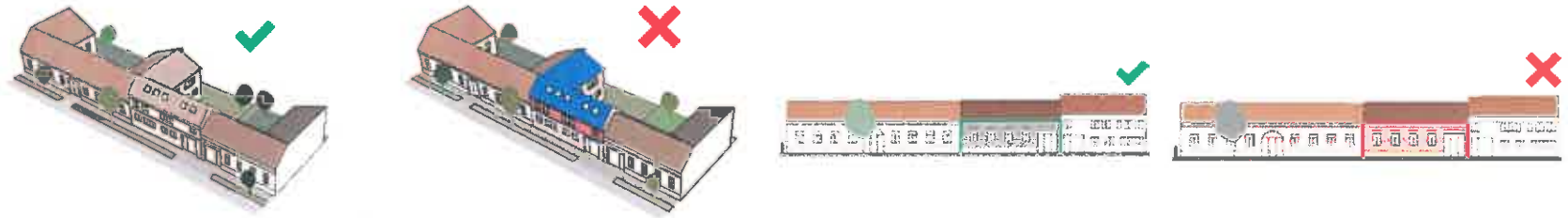
ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Zirc utcáinak színvilága változatos, de alapvetően egységesnek mondható, feltűnően eltérő anyag és színhasználat nem jellemző. A meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedés és burkolat.

KOSSUTH UTCA

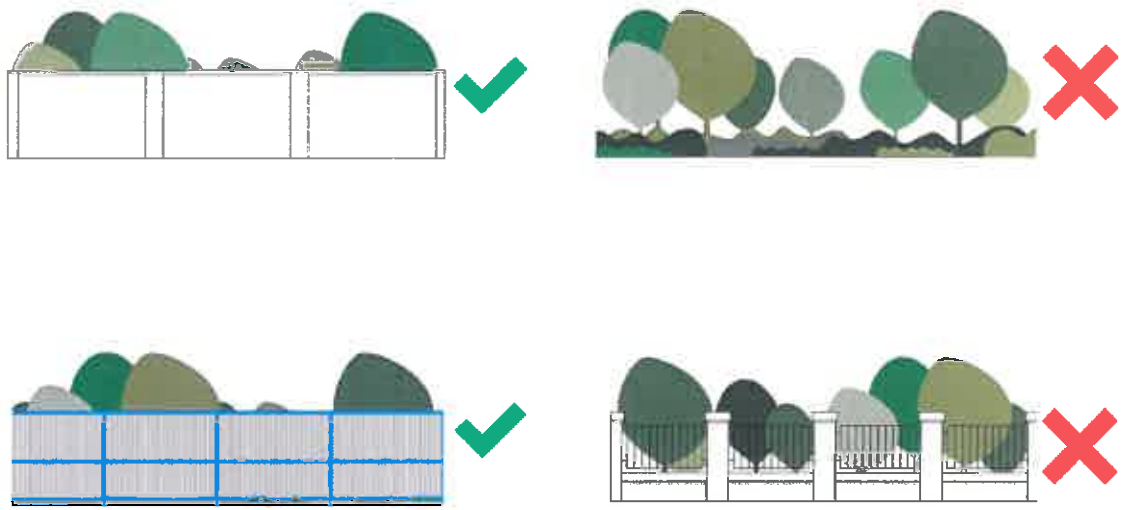

VÁROSKÖZPONT

KERÍTÉSEK

Zirc történeti településrészén a tömör és nem átlátható megoldások kívánatosak, az áttört kerítések nem elfogadhatóak.

ÁTALAKULÓ TELEPÜLÉSRÉSZ

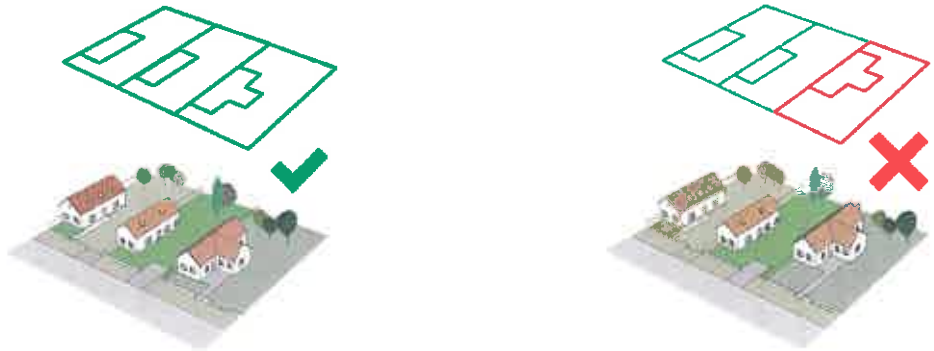
MAGASSÁG

Zirc átalakuló településrészén a családi házak magassága közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Zirc átalauló településrészének utcaképébe.

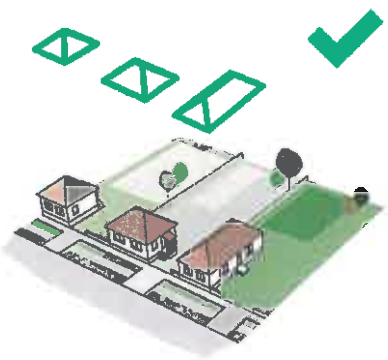
TELEPÍTÉS

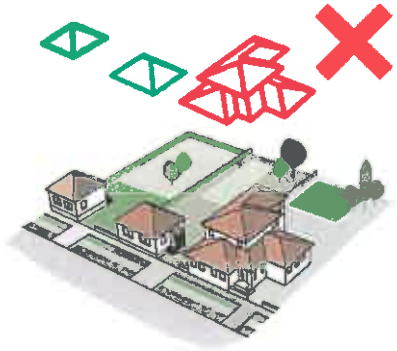
Az átalakuló településrészén a házak telepítése a legnagyobb részt oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített,indokolatlanul, nagy mértékben hátrahúzott ház építése nem javasolt.

TETŐFORMA

„Az átalakuló településrészen jellemző az egyszerű nyeregtető, még az utcai traktusban bővített épületek is nyeregtetővel épültek. Átalakítások során őrizzük meg ezt a jellemző tetőformát."

TETŐHAJLÁSSZÖG

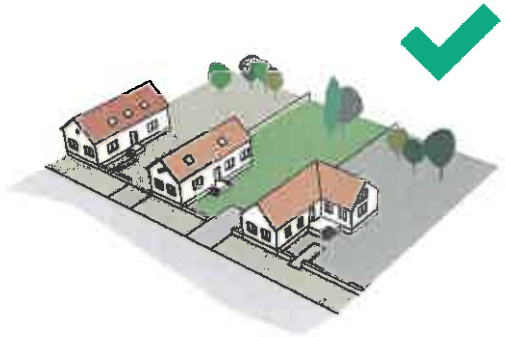
Zirc átalakuló településrészén a házak tetőhajlásszöge közel azonos, 30-45° körüli..
A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek Zirc településképébe.

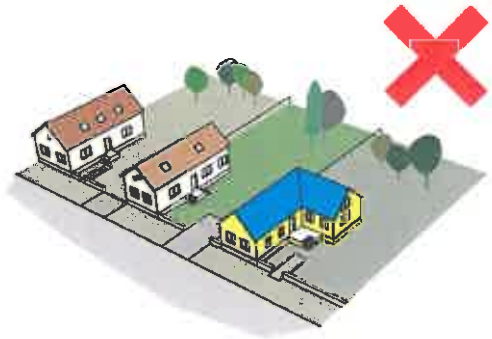

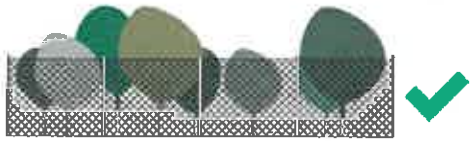

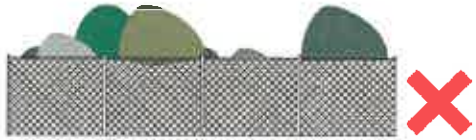
ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Zirc utcáinak színvilága változatos, de alapvetően egységesnek mondható, feltűnően eltérő anyag és színhasználat nem jellemző. A meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedés és burkolat.

KERÍTÉSEK

Zirc átalakuló településrészén az áttört kerítések kívánatosak, tömör és nem átlátható megoldások nem elfogadhatóak.

ÚJ BEÉPÍTÉSŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

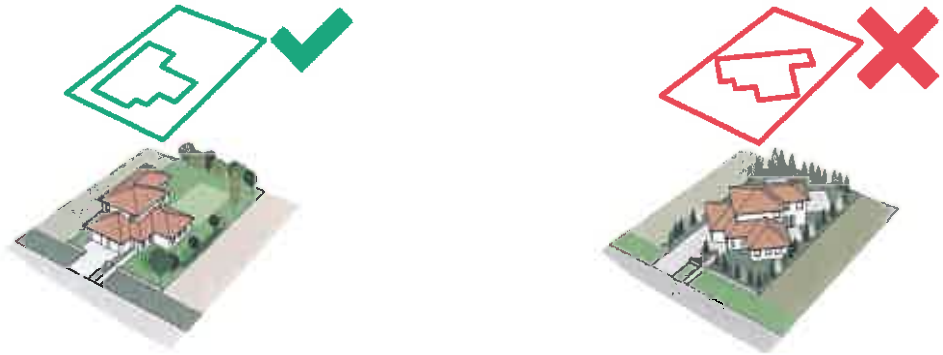
MAGASSÁG

Zirc új beépítésű településrészén a családi házak magassága közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Zirc új beépítésű településrészének utcaképébe.

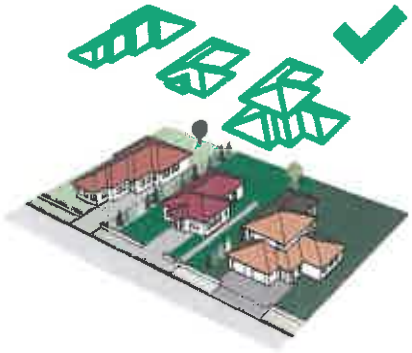
TELEPÍTÉS

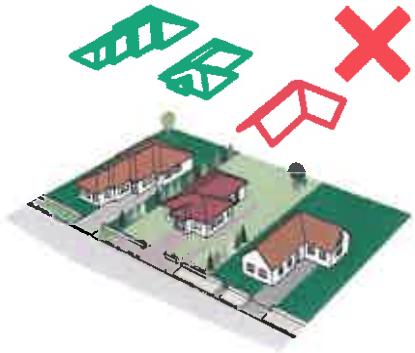
Az új beépítésű településrészén a házak telepítése oldalhatáron, esetleg szabadonálló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített,indokolatlanul, nagy mértékben hátrahúzott ház építése nem javasolt. Az utcával párhuzamos tetőgerincű tömeget a pajtasorban helyezzük el.A történeti településrész zártsorú vagy optikailag zártsorú beépítésű részén az új épületek, vagy jelentős átalakítások során kövessük a kialakult beépítést, ne bontsuk meg a kialakult rendet oldakert kialakításával, vagy az épület kialakult utcai határvonaltól eltérő elhelyezésével.

TETŐFORMA

Az új beépítésű településrészen jellemző a tagolt tetőforma. Átalakítások során őrizzük meg ezt a jellemző tetőformát.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Zirc új beépítésű településrészén a házak tetőhajlásszöge közel azonos, 35-45° körüli..
A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek Zirc új beépítésű településképébe.

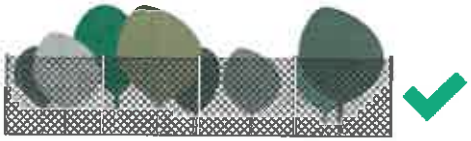

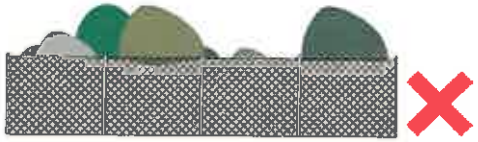
ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Zirc utcáinak színvilága változatos, de alapvetően egységesnek mondható, feltűnően eltérő anyag és színhasználat nem jellemző. A meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedés és burkolat.

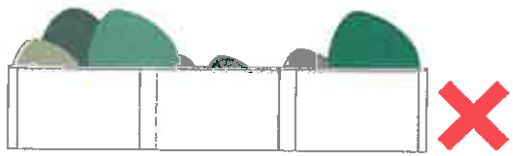

KERÍTÉSEK

Zirc új beépítésű településrészén az áttört kerítések kívánatosak, tömör és nem átlátható megoldások nem elfogadhatóak.

TÁJKÉPVÉDELEMMEL ÉRINTETT TELEPÜLÉSRÉSZ

MAGASSÁG

A Tájképvédelemmel érintett településrészen az épületek magassága nem emelkedhet ki környezetükből, nem haladhatja meg a környező természetes/telepített növénytakarás magasságát. A túl magas házak nem illeszkednek településrész jellemző tájarculatába.

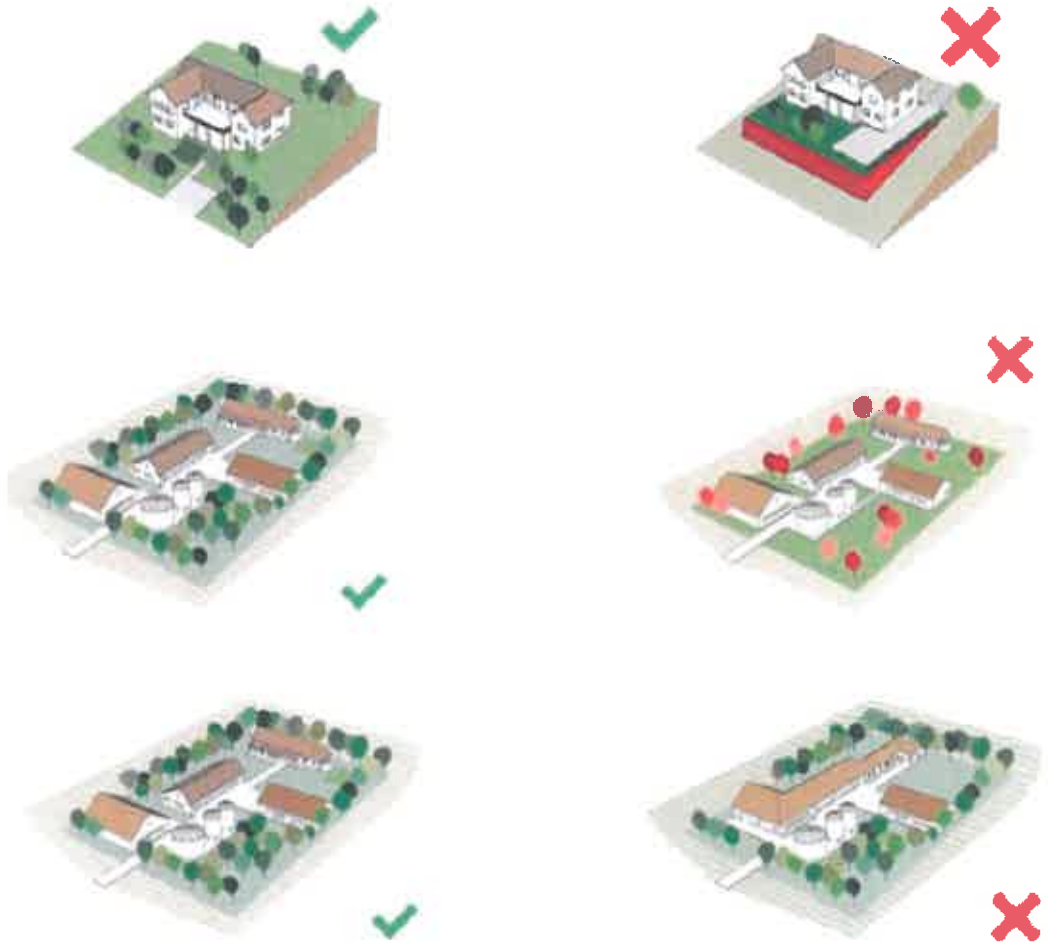

TELEPÍTÉS

A tájképvédelemmel érintett településrészén az épületek szabadonálló, a telken belüli elhelyezkedése a terület mellett haladó utakra lehetőleg merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített épületek építése nem javasolt, esetlegesen az ingatlan adottságaira való tekintettel megengedett. Az utakkal párhuzamos tetőgerincű tömeget a lejtős ingatlanok esetében a terep mélyponti területrészén, a természetes vagy telepített növényzet, fasor, facsoport, más épület takarásában helyezzük el. Az épületek lehetőleg tagoltan, több tömegben helyezendők el, a nagyméretű, egybefüggő épülettömeg alkalmazása nem javasolt.

TETŐFORMA

A településen hagyományosan jellemző az egyszerű nyeregtető, még nagyméretű erdő- és mezőgazdasági épületek is oromfalas nyeregtetővel épültek. Az új építések során is őrizzük meg ezt a jellemző tetőformát.

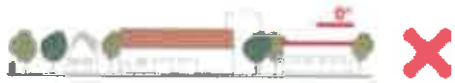

TETŐHAJLÁSSZÖG

A településrészen a házak tetőhajlásszöge közel azonos, 35-45° körüli. A gazdasági épületek közé épülő lakóépületeknek is hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük. A gazdasági funkciójú, üzemi épületeknek 10-25° közötti hajlásszögű nyeregtetővel kell felépülniük. A lapostető alkalmazása a gazdasági funkciójú, üzemi épületek esetében sem ajánlott.

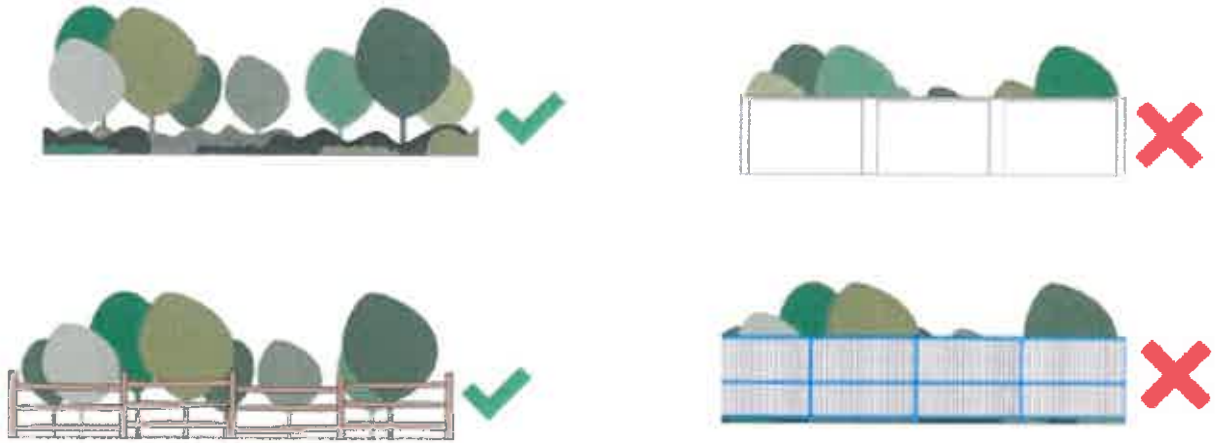
ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Zirc hagyományos beépítésű épületeinek színvilága alapvetően egységesnek mondható, feltűnően eltérő anyag és színhasználat nem jellemző. A területen hagyományos színvilághoz, és az ingatlanon álló épületekhez illeszkedő színhasználatú új épületek építése ajánlott. Fémlemez burkolat alkalmazása nem ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű, csillogó vagy fényes felületű, fémlemez fedés.

KERÍTÉSEK

Zirc Tájképvédelemmel érintett településrészén a kerítés épí tése nem kívánatos. A telekhasználatból adódódó körülmények miatt, szükség esetén az áttört, növénytelepítéssel együtt alkalmazott kerítés megengedett. A tömör és nem átlátható megoldások nem elfogadhatóak.

KERÍTÉSEK

A történeti településrészen a kerítések, kapuzatok zártak. Nagyon fontos jellemzője a településrésznek. Ez az az építészeti elem, ami nagyban hozzájárul a településrész karakterének a megőrzéséhez. A Rákóczi téren és a Petőfi Sándor utcában az optikai zártsorúság fenntartásának eszköze a zárt kapuzat. A Kossuth Lajos utcában a telkek kialakult ritmusát hangsúlyozza, amellett nagyon meghatározó az utcaképben a zárt kerítések sora. A zártságot kissé oldott formában a kapuzatok és az épületek előtti keskeny előkertek (ahol van) előtti áttört kerítésszakaszok áttört kialakításával is biztosítani tudjuk.

A kerítés egyszerre teremt kapcsolatot a közterülettel, ugyanakkor elválasztja azt az ingatlantól. Térfalat képez, mely lehet tömör, ha magánéletünket szeretnénk óvni, de lehet áttört, átlátható is. Minden településen vannak olyan anyagok vagy formák, amelyek rendszeresen visszatérnek. A történeti településrészeken jellemzően fa vagy falazott kerítésekkel találkozhatunk. A kertkapu a megérkezés, fogadás kiemelt pontja. A kertkapu és a gépkocsikapu kialakításakor illeszkedjünk a kerítéshez és az épülethez. A kapu legyen hangsúlyos, de ne hivalkodó. Kialakításakor mértékkel alkalmazhatunk helyi hagyományos díszítőmintákat.

KERTEK

Zirc természeti adottságai rendkívül kedvezőek a fás szárú növényzet telepítésére. A tájegységet jellemző erdőalkotó fafajok (pl. hárs, juhar, kőris) jól alkalmazkodtak a városi mikroklímához és a légszennyezettséget is viszonylag jól tűrik. A környezeti feltételek, a település felszín feletti magassága különösen kedveznek a magashegységi tű- és pikkelylevelű örökzöld fajok (fenyőfélék, tuják, hamisciprusok) megtelepedésének. Ezen körülmények tették lehetővé a Zirci Ciszterci Arborétum létesítését, amely a város belterületén elterülő több mint 20 ha-os területen számos dendrológiai ritkaságnak számító fafajnak és egyéb dísznövény fajtának ad otthont.

A város közterein a tájra jellemző lombhullató fafajok telepítése preferált, amely egyrészt illeszkedik a természetes vegetáció elemeihez, másrészt a XXI. században fontos a növények városstűrő képessége. Zircen különösen kedveltek a hársfélék, mert az arborétum idős hársfái mindig is híresek voltak és a Rákóczi téri liget is főleg ebből a fajból áll. A város főutcáján, a Kossuth Lajos utca mentén a közelmúltban Szent István hársakból (Tilia 'Szent István') kétoldali fasor telepítés történt, amely ma már meghatározó zöldfelületi eleme településnek. Azokon az utcákon, ahol van elég hely ott egységes, azonos fafajból (gömbjuhar, gömbkőris, díszkörte stb.) telepített fasorok kialakítása történt. A cserjeszint a közterületeken főleg lombhullató fajokból tevődik össze, melyek az erdei szegélyekben megtalálható fajok nemesített változatai, mint pl. lonc-, som-, madárbirsfélék ill. fagyalfajták. A köztereken lévő cserjeszintben az alacsony ill. középmagas fajták alkalmazása jellemző az átláthatóság érdekében, amelyet közbiztonsági szempontok indokolnak. A tavaszi és nyári időszakban a köztereken évről-évre 7800 db egynyári növény kerül kiültetésre.
A magánkertekben is kihasználják az adottságokat, a lakosság sok fát és cserjét telepít. A közterekkel ellentétben a magánkertekben sokszor telepítenek tujaféléket, hamisciprusokat, tűlevelű fenyőfajtákat. Sajnos sok helyen még mindig közkedvelt a „tuja-fű" kombináció az egyszerű fenntarthatóság jegyében. A családi házak körüli kertek kialakításában a város különböző időszakokban beépült területein tapasztalható eltérés.

A 30-40 éve épült családi házas övezetekben viszonylag nagyméretű telkek vannak, ahol helyet kaphatott zöldségeskert is és olyan gyümölcsfák (alma, körte, szilva, dió), melyek a zirci hideg teleket is elviselik. A zordabb téli viszonyok miatt fagyérzékeny gyümölcsök, mint pl. az őszibarack és a szőlő – nem maradnak meg a kertekben. A zöldségfélék közül kifejezetten jól érzi magát a burgonya és a káposzta, melyeket nagy táblákban a határban is termesztenek.

A 10-20 éve beépült részeken már kisebb a telekméretek és lakók életmódja sem teszi lehetővé az intenzívebb kertészkedést. Ezért ezeken a területeken főleg díszkerteket alakítottak ki a tulajdonosok örökzöld díszfák, lombhullató vagy örökzöld díszcserjék, évelők és egynyári virágok felhasználásával.
Általánosságban elmondható, hogy a zirciek többsége szívesen kertészkedik és sokan még kertész szakembert is bevonnak előkertjeik kialakításába. Az újonnan épült családi házak előkertjeiben sokszor sziklakerteket alakítanak ki szárazságtűrő fajokkal (varjúháj, kövirózsa, írisz, pálmaliliom stb.), míg az oldal- és hátsókertekben különleges dísznövényeket (pl. hortenzia, díszfű, cédrus stb.) ültetnek ki. A lakosok sokszor a házuk előtti közterületet is csinosítják, beültetik fákkal, cserjékkel és folyamatosan gondozzák.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK

A népi építészet könnyen felismerhető, jellegzetes elemeinek ékes példái Zircen is jól megfigyelhetőek. Az oldalsó oszlopos tornác, és a díszes erkélyek kialakítására, elhelyezkedésére is számos, részleteiben eltérő megoldás lehetséges. Az arányos, tornácos épületek sora karakteres utcaképet mutat, mely erősíti a település egységes arculatát és identitását. Új épület tornáckialakításával és újszerű átgondolásával tovább vihetjük e hagyományt új otthonunkba.

AJTÓK, ABLAKOK

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. A zárt épülettömeggel így nyitunk a külvilág felé, ezért nem mindegy, milyen módon tesszük ezt. Az eltérő karakterű településrészek nyílászáróikban is eltérő képet mutatnak, mely sajátosság megőrzése a mi feladatunk is. A hagyományos nyíláskialakítás a történeti településrészen jól megfigyelhető: két szárnyú, jellegzetesen két vagy három osztatú ablakok, utcai homlokzaton szimmetrikus kialakítással. A történeti településrészen hosszanti kialakítású, keskenyebbnek tűnő ablakokat figyelhetünk meg. Új ház építésekor érdemes körüljárni a környéket, és ihletet meríteni, hogy az otthonunk minél jobban bele tudjon simulni környezetébe, ezzel is gazdagítva az utcaképet. Tetszőleges anyagú, de fa mintázatú, vagy fegyverzetű, víztiszta, vagy matt síküvegezésű, osztott ablakok beépítése javasolt. Az árnyékolás szerepére a műanyag redőnyök helyett zsalugáterek, spalették javasolandóak. Amennyiben mégis redőny mellett dönt az építető inkább a rejtett, mintsem a külső redőnydobozos kivitel a beépítendő, lehetőleg a nyílászáróval megegyező színben.

HOMLOKZATKÉPZÉS

Az épületeink burkolása, vakolatának színezése, megmunkálása mindig is kedvelt tulajdonosi eszköz volt településünkön. Használjuk bátran, de figyeljünk a végső összképre! A túldíszített, túlszínezett épület hamar elveszíti érdekességét, és utána inkább zavaróan hat a nyugodt, tiszta településképben. A jól megválasztott burkolat nem csak a hangulatot, hanem az épület védelmét is szolgálja. A zöld vagy sötétbarna színű fa felületek a visszafogott színű falfestéssel és gipsz díszekkel esztétikus megjelenést kölcsönöznek az épületnek, legyen szó hagyományos vagy modern ház homlokzatáról. Anyaghasználat szempontjából a természetes anyagok - a kő, tégla, vakolt felületek, faburkolat - részesítendők előnyben. A magastető héjalása - beleértve az ereszcsendesítőt is - az égetett agyag sötétebb, vagy világosabb árnyalata színében agyagcserép, vagy ahhoz hasonló színű betoncserép lehet.
Zirc korabeli épületeinek jellemző megjelenése a vakolt homlokzat, fehér, törtfehér színben. A történelmi településrészen ennek megőrzése javasolt. A település más részein is reflektálva erre a paszlettszínek alkalmazása javasolt,elsősorban a hagyományos színhasználat palettájáról választva.

RÉSZLETEK

A régi házak részleteit öröm megfigyelni! Házunk és kertünk találkozási pontjai folyton változó, gazdagodó élményanyagot kínálnak. Évről évre, évszakról évszakra más képet mutatnak. A növények az épületen egyrészt hangulatteremtő, díszítőelemek, másrészt hatékony, természetes eszközei az energiatudatos életmódnak –árnyékolnak! A múlt század elejét idéző felújított, gyakran már nem működő kutak megteremtik Zircen az időbeni folytonosság érzetét, és gyöngyszemekként díszítik a település utcáit.

Elődeink fa és fémmunkái csodálatosak, formakincsük időtálló, az alkalmazott anyag szépen öregszik. Házaink kiegészítői, a kerítések, lámpák, árnyékolók, postaládák, korlátok egytől egyik aktívan alakítják a végső látható képet, hangulatot. Akkor járunk jól, ha mindent egyforma igényességgel, odafigyeléssel tervezünk meg, választunk ki. A színek használata, a változatosság gyönyörködtet, ezek összképének gondos kitalálása odafigyelést igényel. Az egyszerű, de igényes, jól kitalált, szépen megépített részletek gazdagítják épületeinket, büszkévé tesznek minket. Egy-egy burkolat, eresz, tetőcsatlakozás, párkány részlet ilyen minőségben elkészítve díszítőelemként is működik, további, öncélú díszítés már nem kívánkozik az épületre.

JÓ PÉLDÁK, ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK

épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat,színek, homlokzatképzés), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása

Az átalakuló településrész szép példája ez a ház. A homlokzat karbantartásával, eredeti architektúra, színezés és anyaghasználat megőrzésével időt álló építészeti megjelenést kapunk. Szépen harmonizál az egyszerű, nem túl magas kerítés, ami színével összhangban van az épületen használt színekkel. A növényzet a telekről „kikúszik" a közterületre, igényesen összeválogatott gondozott beültetést adva. Így még a kapubehajtón álló gépjármű látványa sem zavaró az utcaképben.

Az átalakuló településrész másik szép példája. A felújítás során ügyeltek a színek harmóniájára, a minőségi anyagok használatára, az épület eredeti arányrendszerének megőrzésére, nem aggattak a homlokzatra különböző díszítéseket, az utólagosság látszatát keltő árnyékoló berendezéseket. Az áttört kerítés látni engedi a telek zöldfelületét, ami szinte kikúszik a kapu pálcái között.

Ez az épület szép példája annak, amikor egy helyi területi védett telken a régi épületet avulás miatt el kellett bontani és helyére új, kortárs épület került. A ház beépítését tekintve illeszkedik a zártsorú, optikai zártsorú történelmi beépítéshez. A homlokzat arányrendszere szín és anyaghasználata reflektál a környezetében lévő beépítésekhez. Figyelemre méltó megoldás, hogy a régi épület és az utca meglévő beépítései párkánymagasságát optikailag jelzi a homlokzati anyagváltással, ezzel a homlokzat arányai nem borulnak fel, ugyanakkor a funkcionális igények biztosítására megfelelő nagyságú tér biztosítható. A nyílászárók osztásrendje, formája, tokosztása anyaghasználata szintén az elbontott épület jellemzőit adja vissza. Az optikai zártsorúságot zárt kerítéssel idézi meg kortárs módon újraalkotva.

A történeti településrész hagyományosan hosszúházas- keresztpajtás beépítésű részén valósult meg ez a felújítás. Az eredeti épület szerkezeti elemei megtartásával színvonalas felújítás történt, a veranda utólagos beüvegezésének kibontásával visszakapta az épület eredeti megjelenését. A nyílászárók anyaghasználata, osztásrendje, zsalus árnyékoló alkalmazása az épület jellegzetességeit hangsúlyozza, a pasztell árnyalatú mázolás csak kihangsúlyozza szépségét. Az eredeti zárt kapuzat és tömör falazott kerítés is megőrzésre került. Fontos eleme ez az utcaképnek, az egyes épületek átépítése ellenére a megmaradt zárt falazott kerítések az utca eredeti ritmusát őrzik, és láttatják.
A háttérben látható a korábban elbontott jellegzetes keresztpajta beépítés vonalában, arányában és anyaghasználatában a pajta jellegzetességeit visszaadó építmény,

Az új beépítésű településrész szép példája ez a hagyományos anyaghasználatú épület. A mai kor emberének igényei szerint kialakított egyszintes és ezáltal viszonylag nagy alapterületű ház az egyszerű „L" alakú helyszínrajzi megjelenésével, letisztult, de ugyanakkor az anyaghasználattal jól tagolt homlokzattal követendő példa. A házzal harmonikus viszonyban van a kert, szép környezetet biztosít, ezáltal az épület arányai még jobban kirajzolódnak. A kerítés áttörtsége engedi láttatni a kertet, nem képez optikai akadályt a telekhatáron.

Az új beépítésű településrész másik jó példája ez a terepalakulatot jól kihasználó elhelyezésű épület. A ház hagyományos anyaghasználattal, jó homlokzati arányokkal, jelenik meg a dombtetőn, ugyanakkor az előzőekből adódóan nem telepszik rá a tájra. Az épület anyaghasználata szépen folytatódik a kertben, biztosítva a vizuális kapcsolatot a két tér között. A kerítés egyszerű, szinte láthatatlan teret engedve annak, hogy a felnövekvő növényzet alakítsa a tájat, biztosítson környezetet a természetes anyagokkal épült háznak, és ne egy épített elem konkuráljon azzal.

Jó példa a felszín feletti sajátos építmény- elektromos elosztószekrény, transzformátor- elhelyezésére , hogy a kerítés takarásában, növényzettel körülvetten, hagyományos anyaghasználattal készült.

Az elosztószekrények cseréje során a technika fejlődésével jóval kisebb méretű építmények kerülnek elhelyezésre, melyek nem lesznek a tér meghatározó elemei, főleg ha hagyományos anyaghasználattal és visszafogott színhasználattal készülnek.

Jó példa kisméretű elosztószekrény elhelyezésére a kerítésbe rejtett elhelyezés.

UTCÁK, TEREK

közterületek településképi útmutatója

Zircen nemcsak a város belső, történeti településrészén találhatunk kisebb-nagyobb köztereket, közparkokat, hanem a külső, kertvárosias városrészeken is. Ezek mellett pedig a településszerkezet sajátságaiból fakadóan létrejöttek olyan kisebb teresedések is, melyek szintén hozzájárulnak a színesebb, gazdagabb és értékesebb városképhez. Ilyenek például a utak kapcsolódásai, emlékművek környezete, stb. Ezek rendezése nagyban elősegíti a településkép javítását. Ide lehetőség szerint szárazságtűrő, tájba illő növényeket, illetve az öntözési lehetőség biztosítását javasoljuk, lehetőség szerint a meglévő patak kihasználásával. A közterületek tervezésekor is alkalmazkodjunk a meglévő adottságokhoz, utcakeresztmetszethez, jellemző homlokzatmagasságokhoz, tetőformákhoz. Érdemes tekintettel lenni környezetünkre, hogy ne alakuljon ki zavaros utca- és településkép. A virágos, zöld utcák, gondozott terek nagyon fontos hozzátartozói az élhető településnek, és a barátságos, szerethető, esztétikus településképnek. A cél egyértelműen ezek megőrzése, fenntartása, és újabbak létesítése.

8

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

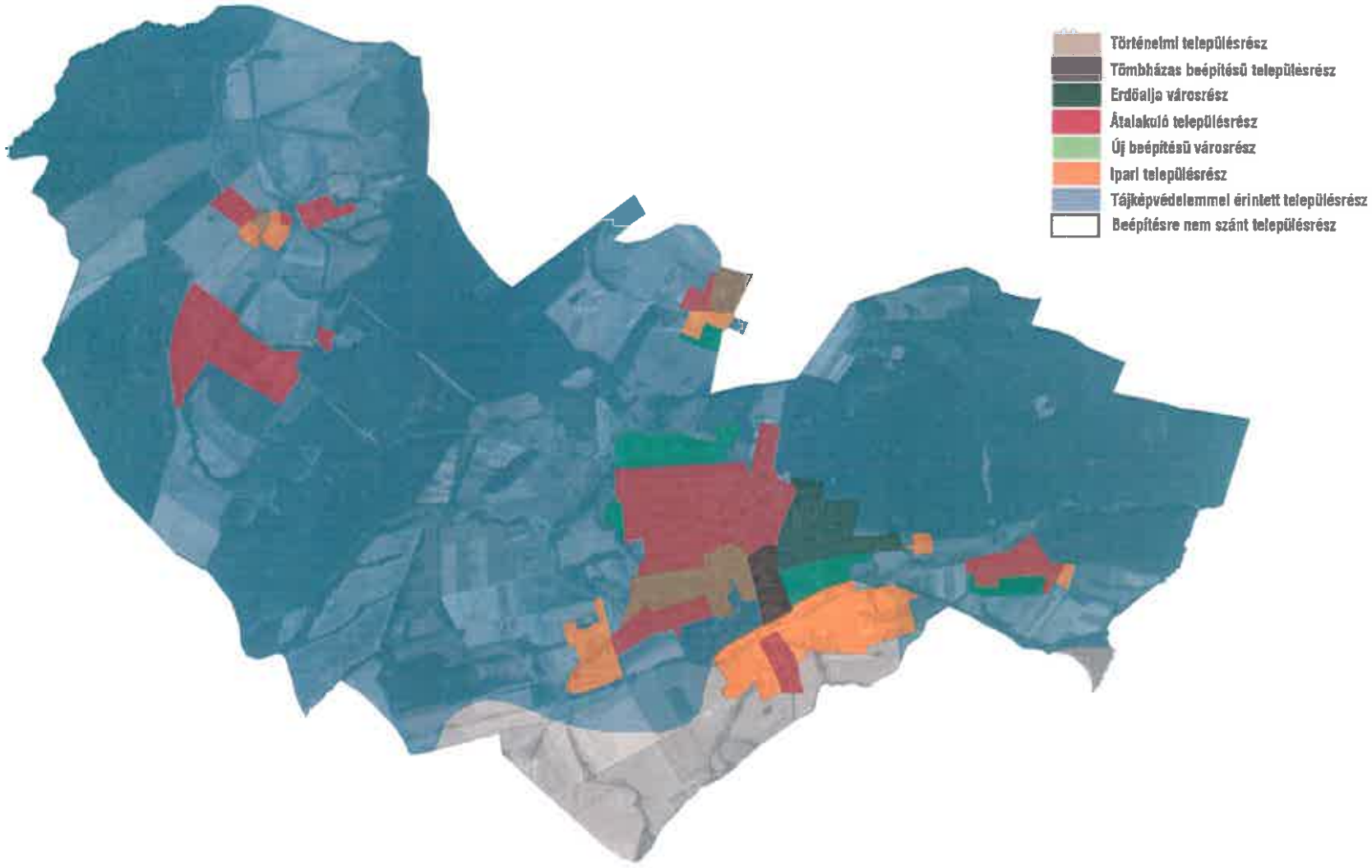
Zirc város belterületén, sok más Magyarországi településhez hasonlóan, minden eddigi jószándék ellenére a hirdető-berendezések változatos képet mutatnak, sajnos a településképi érdekek nem minden esetben tudtak érvényesülni.

Kedvelt terület a gazdasági célú reklámokat tartó berendezések elhelyezésére a város főútjának veszprémi bevezető szakasza. Érthető a vállalkozások szándéka, a legnagyobb forgalom által érintett útszakasz mentén szeretnének megjelenni, felhívni magukra a fogyasztók figyelmét. Ezt a szándékot egységes építészeti mederbe terelve figyelembe lehet venni, és a városnak célja is, hogy szabályozott körülmények között egységes megjelenésű reklámot tartó berendezések jelenjenek meg. Az un. óriásreklám felületek elhelyezésére több esetben megjelenés szempontjából rendkívül rossz megoldást választottak a hirdető-berendezések tulajdonosai, és a magántelkeken kerültek elhelyezésre.

Több gazdasági szereplő előnyben részesítette az un. KRESZ jellegű tábla kihelyezését, elsősorban az előzőekben tárgyalt reklámok megerősítésére, irányításra. A táblák kihelyezése során elvárás, hogy rendezettséget mutasson, ne ad hoc kerüljenek ki a táblák, hanem figyelve a rendezettségre rendszerezett hatást keltve kerüljenek ki.
Elindult az önkormányzat részéről információs táblák kihelyezése, melyek egységes kivitelben, zöld színű oszlopokon szélrózsa típusú táblákkal adnak információt. Kívánatos lenne, ha a vállalkozók is ezt a típusú táblát választanák az irányjelzésre a KRESZ- típusú táblák helyett. Településképi előnye ez utóbbival szemben, hogy önkormányzati kontroll alatt a kihelyezés helye koordinálható, több vállalkozás is kifér egy oszlopra, így csökkentve az oszlopok mennyiségét. Az épületen elhelyezett cégtáblák, cégérek rendezetten jelennek meg. A városban, jellemzően a városközpontban több helyen találkozunk megállító táblával. Ez a megoldás jó megoldást ad a napi információk megosztására, előnye, hogy üzletzárás után nem marad a közterületen, nagyságánál és ideiglenes jellegénél fogva nem terheli sem a homlokzatot sem a közterületet továbbá egészen biztosan eltűnik a közterületről, ha vállalkozás azon a helyen nem folytatja tevékenységét.

Az önkormányzati, de leginkább a közművelődési információk megosztásának felületei hiányoznak a városból. Hiányzik továbbá egy megfelelő méretű és információtartalmú térképfelület is. E hiányok pótlására gondolni kell.

Történelmi településrész
Tömbházas beépítésű településrész
Erdőalja városrész
Átalakuló településrész
Új beépítésű városrész
Ipari településrész
Tájképvédelemmel érintett településrész
Beépítésre nem szánt településrész

IMPRESSZUM

ZIRC VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
Zirc honlapcíme: www.zirc.hu
pmh@zirc.hu
8420 Zirc, Március 15. tér 1
Telefon: +3688 593 500
Polgármester: Ottó Péter
polgarmester@zirc.hu
Főépítész: Vachtler Erik
vachtler.erik@zirc.hu

SZERKESZTETTE: Fettik Gábor
KÖZREMŰKÖDŐK: Ambrus Timea , Péczi Katalin, Szekeres Anita, Takó Ádám, Várszegi Bernadett, Vachtler Erik
FOTÓ: Várszegi Bernadett, Fettik Gábor
LÉGIFOTÓ: Zirc Városi Önkormányzat, Budatava 2000.Kft.

Zirc 2022.